

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam. 254. szám.
1937. november 10, szerda.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

A danzigi gyarmat

A német-lengyel kisebbségi egyezmény létrejötte és a danzigi független nemzeti-szocialista szabadállam megalakulása közel másfél évtizedes diplomáciai munka eredményeképpen lett nyeresége a német külpolitikának, amelynek célja a német elszigeteltség megszüntetése volt. Lengyelországhoz annak idején 47 ezer négyzetkilométernyi német területet csatoltak a békeszerződések rendelkezései, de azóta vigasztalódott a Saar-vidék visszanyerésével és nem szűnt meg gondosan ápolni azt a gondolatot is hogy a 95 százalékosan német lakosságú danzigi szabadállam egykor szintén a horogkeresztes lobogó hivatalos emblémáját illesztheti címere középbé. Mindez be is következett.

Anélkül, hogy a kérdés nemzetközi jelentőségével politikai értelemben kívánnánk ez alkalommal foglalkozni, a danzigi új nemzeti-szocialista szabadállam megalakulása főleg nemzetgazdasági értelemben jelent komoly eredményt a németországi gazdasági élet számára, melynek vezetői egyre jobban hangsúlyozzák ma is az egykori felvevő-piacok és nyersanyagadó területek visszanyerésének a szükségességét. Németország, mint ismeretes egyike volt a legnagyobb gyarmat-tartó államoknak, háromszázmillió négyzetkilométernyi területtel s ha azóta a locarno-i szerződés egyik záradékában biztosították is az egykori német gyarmati örökösök a németek gyarmati jogát, a papír csak papír maradt és a Saar-vidék óta új területet Afrikában, Oceániában, vagy a távolkeleten mindaddig még nem kaptak vissza egy ásonyit sem.

A Földközi-tengeri kérdések körül kialakult új világpolitikai erőviszonyok és nem utolsósorban a létrejött japán-német-olasz balsevita-ellenes egyezmény, az olasz politikának ez a nagyszabású sakkhúzása végleg kiemelte a német külpolitikai érdekeket az angol külpolitika érdekszféráiból. Mivel nem látszott valószínűnek Berlin előtt sem, hogy a kilenczatalmi konferencia bizottsága, továbbá a londoni be nem avatkozási bizottság mellé még egy újabb nemzetközi bizottságot sikerül összcállítani a német gyarmati igények kényes ügyének letárgyalására, lehetetlenség meg nem látni a danzigi szabad nemzetiszocialista állam megszületésének pillanatában azokat a nemzetközi erőket, amelyek éppen ezzel a danzigi ajándékkal kívánják csitítani a német lelkekben az olasz külpolitika sugalmazásait. Kérdés hogy az olasz-német-japán egyezmény épületének árnyékában hány fényegységet jelent majd a német nemzetgazdaság részére az új danzigi gazdasági gyarmat és hányat az a gazdasági terület Középeurópában, melynek a megnyeréséért éppen az olasz és a német gazdasági érdekek között folyt az izgalmas, de annál csendesebb verseny..?

A német gyarmati igények sorsát a danzigi morzsa talán ideig-óráig nyugvóponttra juttatja, de semmi esetre sem véglegesen és ezzel bizonyára számol máris, úgy London, mint Páris, vagy éppen Roma. Az időnyerés politikája azonban eddig gyakorlatilag használhatónak bizonyult már akutabb nemzetközi kérdésekben is s a „last, but not least“ elvének alapján így sikerült újra kikerülni egy újabb nagy nemzetközi kavargást — egy nemzetközileg szült nemzetiszocialista új állam felállítása által.

Megkezdte az uralkodó a pártvezérek kihallgatását

Tatarescu miniszterelnök, Dinu Bratianu pártelnök és Grigore Filipescu előterjesztéseit hallgatta meg a király a kibontakozás érdekében

A fővárosi lapok az elmúlt hetek alatt a belpolitikai válság megoldására vonatkozó összes kombinációkat kimerítették és talán ennek tudható be, hogy most, amikor a válság időpontja a jelek szerint valóban elérkezett a bucaresti sajtó már csak rövid cikkekben foglalkozik a válsággal és a találgatások helyett az eseményeket várják.

A Timpul, amely az utóbbi időben jólétesültségével tünt fel, határozottan állítja, hogy a Monitorul Oficial november 14-i, vasárnapi számában jelennek meg a parlament feloszlatásáról és az új választások kiírásáról szóló királyi dekrétumok. Ez egyet jelent azaz, hogy vasárnapig megoldódik a belpolitikai válság. A lap megerősíti azt az előző értesülést, hogy a képviselő választásokat december 15 és 20, a szenátusi választásokat pedig december 20 és január elseje között tartják meg. A belügyminisztérium és a

miniszterelnökség a szükséges technikai munkákat elvégezte, úgyhogy az új kormány haladéktalanul keresztül viheti a parlament feloszlatását és a választások kiírását.

Ugyancsak a Timpul értesülése szerint kihallgatáson jelenik meg az uralkodó előtt Bratianu Dinu, Jorga professzor, Avarescu marsall, vagy pedig egy megbízottja, Vajda, Filipescu és természetesen a kormány elnöke is.

A választásokat megelőzően nem érdektelen közölni a Prahova megyében most lefolyt községi tanácsi választások eredményét, amely a következő:

Liberális párt 1385, nemzeti parasztpárt 306, nemzeti kereszténypárt 224, radikális parasztpárt 71, Bratianu Gheorghe pártja 462.

Tatarescu: „Egyelőre semmi okom nincsen a távozásra“

Az általános politikai helyzetre jellemző az, ami tegnap történt és amiről a lapok vezető helyen írnak.

A miniszterelnök tudvalevőleg az utóbbi hetekben teljes rezerváltságot tanusított és nem nyilatkozott. Tegnap azonban, amikor a királyi palotából kijött, az újságíróknak a következőket mondotta:

— Miért mondjak le? Egyelőre semmi okom nincsen a távozásra. A közeljövőben kihallgatáson jelenek meg őfelségénél, vázolom a helyzetet, úgy ahogy én látom és csak a kihallgatás után állapíthatom meg, hogy időszerű-e a lemondásom, vagy sem.

A miniszterelnök nyilatkozata következtében

kormánypárti körökben ismét optimizmus uralkodik.

Tätärescu egyébként ma délután fél 4 órakor kihallgatáson jelent meg az uralkodónál. A király tegnap több más politikust is fogadott és nem lehetetlen, hogy kihallgatáson jelennek meg azok a politikusok is, akik legutóbb Sinaiban már audiencián voltak. A mai délután folyamán a fővárosi politikai körökben nagy izgalom uralkodott, mert általános volt az a vélemény, hogy ma dől el, lemond-e a kormány most, vagy pedig a miniszterelnök csak a parlament feloszlatásáról szóló dekrétummal távozik a palotából és ennek következtében

a választásokat a jelenlegi kormány vezeti le.

Szombatig beavatottak szerint feltétlenül tisztázódik a helyzet.

PÁRTKÖZI TÁRGYALÁSOK FOLYNAK BUCURESTIBEN

A Lupta úgy tudja, hogy szombatig már meg is történik a Mihalache-kormány kinevezése és az új kormány külügyminisztere Mironescu lesz. Ugyancsak a Lupta írja, hogy

Mihalache és Mironescu között közeledés jött létre.

és sikerült Mironescunak a kormányba való bekapcsolódását biztosítani.

Tätärescu miniszterelnök ma megbeszélést folytatott Costinescu egészségügyi miniszterrel, aki ezután Bratianu Dinut kereste fel.

Armand Calinescu, a nemzeti parasztpárt vezető tagja a szovjetkövetség azon fogadó estélyén, amelyet az orosz forradalom husz esztendő évfordulója alkalmával rendezett,

hosszabb megbeszélést folytatott Inculeț helyettes miniszterelnökkel

és Victor Antonescu külügyminiszterrel.

MEGKEZDŐDTEK A KIRÁLYI KIHALLGATÁSOK.

Kedd délután fél négy órakor őfelsége II. Carol király kihallgatáson fogadta Tätärescu miniszterelnököt. Négy órakor megérkezett Dinu Bratianu és fél óra múlva Grigore Filipescu is. Tätärescu pontosan öt órakor hagyta el a királyi palotát. A miniszterelnök nem nyilatkozott a sajtó képviselőinek a királyi kihallgatás eredményeiről.

Vaida minden valószínűség szerint szerdán érkezik a fővárosba, ahol királyi kihallgatásra jelentkezik. Az uralkodó — a hírek szerint — Avarescu marsallt is fogadja kihallgatáson.

A feltevések szerint Tätärescu miniszterelnök emlékiratot nyújtott át a királynak, a melyben a kormány négy éves működésének eredményeit tárta fel. A királyi kihallgatások holnap folytatódnak, a belpolitikai helyzet a teljes kibontakozás felé halad.

JELENTÉKENYEN JAVULT MÁRIA ANYAKIRÁLYNÉ ÁLLAPOTA

Bucuresti november 9. Mária anyakirályné állapotában némi javulás állott be. Őfelsége II. Carol király kedd reggel a cotroceni kastélyban meglátogatta édesanyját. Ileana főhercegnő a közeli napokban Bucurestibe érkezik. Mária anyakirályné néhány napon belül Bécsbe utazik, ahol orvosi kezelésben részesül.

Leleplezések készülnek**Kreuger Ivor a svéd gyufakirály öngyilkosságának rejtélyéről**

PARIS. — Miller és Skoblin emigráns orosz tábornokok eltűnéséről hetek óta nem írnak a lapok, de a hatóságok a kulisszák mögött nagy eréllyel folytatják a nyomozást az orosz tábornokok rejtélyének kiderítésére és a nyomozás szenzációs adatokat produkált.

A párisi rendőrség megállapította, hogy a párisi emigráns oroszoknak két jelentős szervezetük volt: az egyik a „Belső vonal” nevű szervezet, amely adatgyűjtéssel foglalkozott, a másik „Oroszország barátainak egyesülete”, amelynek az volt a feladata, hogy

megkönnyítse az orosz emigránsoknak hazájukba való visszatérését.

Végül pedig Skoblin tábornok így szerzett adatait sifirozott nyelven írt jelentésekben foglalta össze és e jelentések több példányát megtalálták lakásán. A jelentésekből kitűnik, hogy Skoblinnak mint hírszerzőügynöknek tekintélyes jövedelmet biztosítottak megbízói és egy bőségesen dotált szervezet élén állott. A „Belső vonal” nevű szervezetet még Kutjepov tábornok alapította 1927-ben és a szervezet eredetileg kémelhárító szolgálattal foglalkozott.

A dossziékból kiderült, hogy a „Belső vonal” szervezet több ügynöke dolgozott a teljesen ellentétes rendeltetésű „Oroszország barátai egyesületének”, Skoblin több informátora állandó összeköttetésben állott két oroszral, Kondriatevvel és Schwartzenberggel, akiket Reiss Ignác, volt Cseka-ügynök Svájcban történt meggyilkolása miatt köröznék. Valószínűnek tartják, hogy Miller tábornok elrablásának több tettese résztvevett Reiss Cseka-ügynök meggyilkolásában is.

A rendőrség többek között házkutatást tartott Bogovoud pénzügyletekkel foglalkozó o-

rosz emigráns lakásán is. Az orosz körök bolsevik ügynöknek tartották régebben Bogovoudot, aki

petróleumüzletekkel foglalkozott és mint Kreugernek, az egykori svéd gyufakirálynak ügynöke jelent meg Párisban.

Bogovoud rejtélyes szerepet játszott a titkos emigráns szervezetek életében és neve felmerült már Kutjepov tábornok elrablása idejében és akkor is, amikor Navasin emigránst meggyilkolták, továbbá Trockij iratainak egy orosz emigráns tábornoktól történt elrablásakor. A házkutatás során igen jelentős dokumentumokat foglalt le a rendőrség és ezek az iratok megvilágítják Navasin meggyilkolásának hátterét.

és eddig ismeretlen adatokat tartalmaznak Kreuger gyufakirály öngyilkosságára vonatkozólag is.

Bogovoud az újságíróknak adott nyilatkozatában azt állítja ugyan, hogy a Kreuger

DURA-OPTIMA FŰTŐELEMÉK (szárazakkumulátor) telepes készülékeknek nélkülözhetetlenek. Egyedüli nagyteljesítményű, levegő által regenerálódó száraz-elemek, melyek hosszú és zavartalan rádióvetelt biztosítanak, mert sem kezelni, sem tölteni nem kell. Az eddigi egyéves használat alatt a legjobban beváltak és a hozzáfűzött reményeket a legmesszebbmenően bevalóították. Minden szaküzletben kaphatók, technikai felvilágosítást nyújt bárkinek a **DURA MŰVEK R. T.** Timisoara.

üggyel kapcsolatos iratok csak üzleti adatokat tartalmaznak, a közvélemény azonban lázas érdeklődéssel várja a Miller-Skoblin-üggyel kapcsolatban váratlanul felbukkant Kreuger-botrány lefoglalt dokumentumainak nyilvánosságra hozatalát.

A felügyelő keze piszkos

Irta ALBERT-JEAN

Tourette felügyelő gyorsan dolgozott. Egy pillanat alatt kifordította az utazókosár tartalmát, azután a bőröndjét. Egymás után vette szemügyre a fehérneműdarabokat, a cipőket és harisnyákat. Azután összeráncolt homlokkal látott hozzá a kis kézitáska vizsgálatához. Egyenként vette elő az üvegeket, a dugókat kihuzta, beleszagolt az üvegekbe, azután világosság felé tartotta őket. Vállatvont. Körülnézett a szobában és gondosan szemügyre vette. Odament a mosdóhoz és följe hajolt. Egyik csapból csöpögött a víz. Idegesen elzárta. A kis üveglapon a mosdó fölött egymás mellett állt egy borotvoszappan, zsilteppengék, egy önbortváló készülék, kölnivíz, timsó, a falhoz erősített szappantartóban egy már félig elhasznált szappan. A felügyelő mindent megvizsgált, azután belátta, hogy a keresgélés reménytelen. Kilépett a folyosóra, ahol a szállodás őrt állt.

— Nos talált valamit? — kérdezte a felügyelőtől.

Ebben a pillanatban lenu a telefon csengése hallatszott és egy perc múlva egyik szolga felkiáltott:

— Berthier ur, önt kéri a készülékhez.

— Kicsoda?

— A 17-es szoba lakója.

A szállodás és a rendőr egymásránéztek. Mindketten lesiettek, a szállodás felvette a kagylót, a másikat a felügyelőnek nyújtotta.

— Igen én vagyok... hogy küldjék el? Igen utánvéttel... várjon, kérem, egy ceruzát keresek, Marseille, 132. rue de la Rose. Helyes. Meglesz. Rendben van, számíthat rá. Jónapot.

— Elutazik anélkül, hogy fizetett volna? — kérdezte Tourette.

— Nem. — felelt a szállodás — reggel minent elintézt. Azt mondja, barátaival találkozott, akik magukkal viszik autóján...

— Megtudhatta, hogy itt vagyok — mor-

mogta a felügyelő.

A kis padlásszobában megrekedt a meleg. Mikor a szobalány belépett, meglepődött, milyen sötét van. Azután felsikoltott: az ablaknál szélesvállú férfi állt, aki testével szinte teljesen betöltötte a kis ablak nyílását. Azért volt olyan sötét.

— Csönd legyen — mondta Tourette felügyelő.

— Mit akar itt?

— Te takarítottál a 17-es szobában? Te csomagoltál?

— Igen.

— Hát akkor csak add ide gyorsan azt, amit a lakó rádbizott.

— Hiszen nem is láttam a lakót!

— Nézd, fiam, a cím, amelyet megadott, hamis. A marseillei rue de la Rose-ban nincsen 132. szám. Tehát a poggyászában nem lehet az, amit meg akart őrizni. Csak nálad lehet.

— Tessék lekereni — mondta a lány sóhajtván.

Tourette végignézte, azután gyorsan munkához látott. „Feldolgozta” az egész szobát, még a parkett lemezeit is egyenként megvizsgálta. Azután nekilátott a szekrénynek. A szekrényben egy kopott bőröndöt talált. Kinyitotta és feltutatta. A bőröndben egy lakkdoboz vonta magára figyelmét. Felfeszítette a fedelét.

— Mi ez? — kérdezte.

— Semmi. Fülékek — felelt a leány.

Ha valaki meghült
vagy fáj a feje csak

JAWOL-t

használható
kiváló idegcsillapító

Csökkenet Bucuresztiben a tűzifa ára!

Ugy a pénzpiacon, mint az árupiacon a napokban érdekes események tapasztalhatók. Mint emlékeztető, a kormány a közelmúltban intézkedéseket léptetett életbe a tűzifaárak csökkentése érdekében. A kereskedelemügyi minisztérium most azzal fenyegeti a termelőket, hogy abban az esetben, ha az árakat nem szállítják le, engedélyezi a bulgáriai tűzifa-behozatalt. Ennek a fenyegetésnek eredményeképpen Bucuresztiben a tűzifa árát némileg csökkentették.

A kisipari cikkek piacán szintén szokatlan jelenség tapasztalható. Arról van szó, hogy a külföldről behozott áruk a túlzottan magas illetékek következtében szinte példátlan árat érnek el. Ez főképpen a férfi és női divatcikkekre vonatkozik. A szállítási tarifa és a behozatali vám sokszor többet tesz ki, mint maga az áru értéke. Régebben például a bécsi nyakkendők nagy keresletnek örvendtek. Ma azonban ezeket már nem lehet eladni tulmagas áraik miatt. Ennek természetes következménye, hogy a piacot belföldi nyakkendőkkel látják el, amelyeknek minősége szintén nem kifogásolható.

A dobozban néhány zsebkeendő, levél, egy üres üvegcseke egy használt szappan, egy jegyzetfüzet volt. Tourette felügyelő undorral nézte a kezét. Közben csuklóig fekete lett a poros holmik között való turkálástól. Felállt.

— Akarja megmosni a kezét? — kérdezte a leány.

— Köszönöm — mondta a felügyelő és a mosdóhoz lépett. Megmosztatta a csapot. A leány nyújtotta neki a szappant. A felügyelő egyszerre ráncolt: — Ne ezt a szappant. Azt amennyi ott a dobozban fekszik.

A leány elsápadt és nem mozdult.

— Miért nem csomagoltad be a szappant is? Ez a 17-esből való.

— Elfelejtettem. És már le voltak zárva a kofferok.

— Add ide a szappant.

Mikor a leány engedelmeskedett, mosni kezdte a kezét és alaposan koptatta a szappant. A leány már törölközőt tartott feléje, de Tourette feléje mosolygott és csak nem hagyta abba a kézmosást. Azután egyetlen nyomással kettétört a szappant. A szappan belsőjéből óriási fekete gyöngy gurult a tenyerébe. Tourette mosolygott.

Megvolt tehát a fekete gyöngy, amelyet tíz nappal ezelőtt Londonban loptak el egy estélyen és amelynek leírását a Scotland Yard a világ valamennyi rendőrségének megsürgönyözte.

CORSO SLAGERMOZGO
5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Telefon: 2065

Ma!

Premier!

Ma!

Verne Gyula

örökéletű remekműve

Grant kapitány gyermekei

Mindenki filmje!

Az orosz filmgyártás büszkesége!

Jegyelővétel: d. e. 11 órától

Uj Journal és színes pótkép

Japán visszalépett a futballvilágbajnokságtól!

Páris. A világbajnokság szervező bizottsága ülést tartott a francia fővárosban Rimet elnöke mellett és az ülésen Fischer (magyar), Chevalier Caudron és Delaunay (francia), Iotsy (holland) és Schrickler dr., a FIFA főtitkára vettek részt. Schrickler dr. be-
ről és bejelentette, hogy Japán visszavonta nevezését, úgy hogy Holland-India küzdelem nélkül került be a 16-os mezőnybe. Rendkívül bonyolult a délamerikai országok helyzete is. Ugyanis a szabályos nevezési határidőig csak a brazil szövetség nevezte be a csapatát, most azonban Argentína is hajlandó volna résztvenni a tornán, de csak azzal a feltétellel, ha nem kell selejtezőt játszania. Hir szerint Uruguay is elküldené esetleg csapatát jövőre Párisba. A világbajnokság rendezői tanácsalannul állanak a problémával szemben és most úgy határoztak, hogy megvárják a december hónapi délamerikai sportértekezletet, a melyen esetleg megegyeznek a délamerikai csapatok, hogy melyikük jöjjön át a világbajnokságra. Természetesen ehhez Brazília hozzájárulása is szükséges, mert jogilag a brazilok már bent vannak a 16-os döntő mezőnyében.

Nézd csak,

most habzó „NIVEA“-fog-
pasztát is kaphatunk. Most vá-
laszthatunk: habzót vagy nem-
habzót vegyünk, bármelyiket meg-
kaphatjuk.

A habzó „NIVEA“-fogpaszta 20—Lel

Aradon volt gimnazista Sarkas Ignác dr.

a Magyar Urológiai Társaság Aradon vendégszerepelt alelnöke

Intim beszélgetés a kiváló vese-specialistával a vese legujabb titkairól

Az aradi zsidó Ambulatórium továbbképző előadásának sorozatában kedden este 7 órakor dr. Farkas Ignác, a budapesti „Szeregett“-kórház főorvosa, egészségügyi főtanácsos, törvényszéki orvosszakértő, a „Magyar Urológiai Társaság“ alelnöke tartotta meg előadását a „Sebészeti megbetegedések“ címen. A vitettképes előadás, — amelyet a Dacia különtermében tartottak meg, — ugy az aradi mint az aradmegyei orvostársadalom képviselve volt. — A rendkívül érdekes előadás megkezdése előtt dr. Keppich Jakab üdvözölte az Ambulatórium nevében az európai hírű tudóst, akit az előadás után meleg ünneplésben részesített a hallgatóság. Dr. Ujhelyi József az orvosi kar nevében köszönte meg az előadást. Ezután ugyancsak a Dacia különtermében, bankett keretében ünnepelték a neves vendéget. Dr. Engel József meleg szavakkal üdvözölte az aradi orvosok körében a kiváló főorvost, aki az urológiai sebésze terén Európa-szerte szaktekintély.

Dr. Farkas Ignác meghatott hangon válaszolt a felköszöntésre és megemlékezett az elhunyt dr. Tisch Mór és Dr. Werner Miksa orvosokról, akik követendő példát nyújtottak arra, hogyan kell teljesíteni egy igaz orvos kötelességét. Beszédében megemlítette dr. Löwinger Miksa, dr. Keppich Jakab, dr. Vass Sándor orvosokat, akikre mindig szeretettel és hálával gondolt. Ezután az orvosi pálya nehézségeiről beszélt és megállapította, hogy az orvos mindig többet kell, hogy nyújtson a társadalomnak, mint a társadalom az orvosnak...

A bankett résztvevői hosszasan ünnepelték dr. Farkas Ignác főorvost.

Az aradiakat különösképpen érdekelheti a neves tudós érdekes pályafutása, hiszen dr. Farkas Ignác e városban végezte el középiskolait, itt élte le ifjúságát. A kiváló vese- orvos, aki gyakran látogatja meg városunkat, jelenleg is rokonánál, özv. Farkas Abrahámnál szállt meg. Munkatársunk Aradra érkezése után néhány órával már beszélgetést folytatott dr. Farkas Ignáccal, aki nyilatkozott aradi utjának céljáról, legutóbbi munkásságáról:

— Az elmúlt esztendőben, — mondotta, — rohamos léptekkel halad előre az orvostudomány a megismerés felé. A vese megbetegedéseinek felismerésével, élettani viszonyainak megfigyelése által, — különösen a kóros elváltozások tanulmányozása, a gyógykezelés racionalizálását vonta maga után. — Kísérleteket végeztünk, amely kísérletek által betekintést nyerhettünk arra vonatkozólag, hogy a baktériumok által, vagyis fertőzés után, miképpen jön létre a megbetegedés?... A fertőző betegségekkel szemben a vese védőszerkezete megvéd. — az emberi test gondoskodik a védelméről. Működési zavarok esetén támadnak a baktériumok a szerv ellen. Különösen a meghülés

esetén támadt zavarok okait kutattuk. Állatokon végeztünk kísérleteket és olyan felfedezéseket tettünk, amelyek alapján könnyen védekezhetik az orvostudomány.

— A főorvos ur, — mint a magyar urológiai társaság alelnöke, — résztvett az olaszországi orvoskongresszuson?

— Igen, — rendkívül tanulságos ut volt. — Meglátogattam néhány közegészségügyi intézményt. — Megállapítható, hogy az olaszok sokat áldoznak az orvostudományi kutatásokra. Turinban felépítették Európa egyik legkiválóbb felszerelt egyetemét. — Rómában új egyetemi város épült, az u. n. „Citta di Università“, amelyet nyugodtan lehet a modern tudomány fellegvárának tekinteni.

— Miért gondoskodnak az olaszok a hazai orvostudomány rendkívüli előhaladásáról?

— Abesszinia! — az afrikai háború megnyerése különösképpen az olasz orvostudomány fejlettségének köszönhető. — Ott tartózkodásom alkalmával éreklődtem ez iránt is. A válasz rendkívül érdekes:

Négy évtizeddel ezelőtt a trópusi betegségek győzték le az olasz hadsereget. Az első abessziniai hadjárat alkalmával az olasz katonák háromnegyöd része trópusi betegségekben pusztult el. E háború alkalmával elenyészően csekély számban pusztultak el az alatt-

tomosan lappangó trópusi betegségben. Mus-solini néhány esztendővel ezelőtt a világhírű olasz orvostanárt Castiliani-t Angliából hívta haza és a közegészségügyi intézmények élére állította. Ő tanította meg az olasz népet arra, hogyan kell egy trópusi háborút végig küzdeni.

— Az urológia legfontosabb felfedezése? — Erről tartottam Olaszországban is előadást: a prostata megbetegedése gyógyítása. Régebben átlag minden hetedik férfi ebben pusztult el, ma?... már könnyen gyógyítható. — Operáció nélkül, az amerikai módszert alkalmazva gyógyítom. Vértelenül, tükrön át távolítjuk el most már a daganatot. A statisztikai kimutatások alapján állítható, hogy e betegség — amily megkeserítette a férfi életének alkotmányát, — kilencven százalékban gyógyítható! Modern terápiával. — Ebben látom az urológia haladását.

— Aradi emlékei?

A tudós elgondolkozva mosolygott: Sok emlék fűz ide — mondta. — Aradról vittem el a kultur-szeretetet... Aradinak vallom magamat most is, — megtiszteltetésnek érzem, hogy az aradi orvosok meghívtak e tudományos előadás megtartására.

Bucsuzásul még ennyit mondott: Boldog vagyok, amidőn visszatérhetek ide, — itt töltöttem el ifjúságomat...

Visszavonhatatlanul MA utoljára!
Jean Harlow utolsó filmjében
bucsuzik a közönségtől!
URANIA „Premiermozgó“
5,-7,15,-9,15.

Groza Ioan dr. pretekstus közbenjárására

egymillió lei értékű szerszámot osztanak ki az aradmegyei iparosok között

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában megemlékeztünk arról, hogy Pop Valer dr. ipar- és kereskedelemügyi miniszter díjmentesen szerszámokat osztott ki a Cluj-kolozsvari kereskedelmi kamara körzetébe tartozó román nemzetiségű iparosok között. Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium az aradmegyei iparosok részére is akar díjmentesen szerszámokat és gépeket juttatni. Erre a célra eredetileg 590 ezer leit szavaztak meg.

Groza Ioan dr. megyei prefektus azonban eljárta ennek az összegnek emelése érdekében és ennek eredményeképpen a minisztérium az eredetileg tervezett összeget egy millió leire emelte fel. Az aradi munkakamarához érkezett értesítés szerint ez az összeg módot nyújt arra, hogy Aradon nyolc iparost, míg a megye minden járásában két iparost lássanak el ingyen szerszámokkal.

„Harry Baur“

neve fogalom kötelezvény, garancia, az emberi ábrázolás mesteri tükölye

Legujabb alakítása az 1937-es világkiállítás kitüntetett filmremekel

„Páris“

Teletonelővét: 12-32

Holnap Premier!

A DACIA SORSJEGYÁRUDA A BŐVEG FORRÁSA

E sorsjegyáruda eddig játékosai megértették a szavak értelmét, sőt érezték is azt nagy nyereségek formájában, amelyeket a DACIA sorsjegyárudától vettek fell.

Most új sorsjáték kezdődik. Ne felejtse el a DACIA sorsjegyárudához menni, hogy sorsjegyet vásároljon.

DACIA

A 15. sorsjáték I. osztályának a húzása NOVEMBER 15.-én

Helyi cím:

Cassa de Pastrare Generala din Arad
(Aradi Általános Takarékpénztár), Arad, Bul. Reg. Maria 13.

Nincs többé repülőgép-katasztrófa

Jirotka mérnök beszél legújabb találmányáról, amellyel meg lehet akadályozni az anyagfőrést és a rejtett hibákat

Bécsből jelentik: Érdekes vendége volt pár óráig az osztrák fővárosnak. Jirotka cseh-szlovák mérnök, a légi balesetek elhárító készülékének feltalálója utazott keresztül Bécsen. Angol eleganciával öltözött ötven év körüli magas, szikár, őszes ur. Amikor az újságírók hozzálépnek, szabadkozik, hallani sem akar arról, hogy interjút adjon. Kis idő múlva felugrik a Pullmann-kocsiba, lehozza híres találmányát, egy szivar-dobozalaku táskát.

— Ez az egész — mondja mosolyogva. — Ez az én találmányom, amellyel megelőzhetünk minden légi balesetet. A repülőgép-balesetek oka túlnyomórészt az anyaghibák, amelyek oly parányiak, hogy röntgenátvilágításokkal sem észlelhetjük. És mégis ezek a kis anyaghibák emberek halálát okozhatják. Találmányom, ez a kis gép, másfél kilogram súlyu, az ára pedig csupán 14.500 lei.

A földön és levegőben egyaránt használható. A műszer a gép hibás anyagát, forrasztáshelyeit, meglazult egybeilleszkedéseit, csavarokat, szegecskéket, az anyag elfáradását azonnal jelzi és kimutatja. Az ideális természetesen az lenne, ha felszállás előtt megvizsgált és kifogástalannak talált gép a belsőrejtett műszerrel repülne teljes megterhelésben, mert így jóval a baj bekövetkezése előtt lehetne leszállni, vagy intézkedni. Ezt azonban csak egy gazdag állam engedheti meg magának.

A nyugalmi helyzetben való megvizsgálás teljesen kielégítő és célravezető, mert a kis készülék a hiba helyét pontosan megmutatja és az esetleges szerelési munkát azonnal el lehet végezni.

A vizsgálat hármasösszetételű: mechanikai, akusztikai és elektromos ellenőrzésből áll. Ezeknek keretén belül először rezonátorral az egyes alkatrészek rezgésszámaint nézzük meg, majd hallóműszer segítségével a hangrezgések tisztaságait és egyenletességeit figyeljük meg, az elektromos eljárás pedig az anyag belsőjéről tájékoztat. Ez a hármas megfigyelés, akár papírra rajzolt görbén, akár gramofonle-

mezfelvétel után rögzíthetők és így összehasonlítás céljaira is alkalmasak.

Esetleg a repülőgép rádiójába is bekapcsolhatjuk és akkor rövidhullámok útján a földön is vehetők azok az adatok, amelyek a balesetet okozzák és így mód nyílik a hibák kiküszöbölésére is. Nagy előnye még, hogy a pilóta is tájékozott gépe minden részének állapotáról. A műszer használható léghajókra és léggömbökre is.

A kis csomagból egymásután emeli ki az alkatrészeket, rezonátort, escillátort, mikrofont, hallgatót és csöveket. Bármelyik jobb műszerüzemben megkaphatók. Aztán újra összecsomagolt és bucsut vesz, mert indul a vonata. Elegánsan, könnyedén lép fel, alakja még

Női télikabátok bundák és ruhák

Szenzációs modellek!

Jó minőség!

Versenyképes olcsó árak

MENCZER-nél

ARÁD, FISCHER ELIZ-PALOTA

Mercur-tag

egy pillanatra feltűnik az ablakban, amint cigarettázva bucsut int és máris gördül a vonat, viszi magával a zseniális feltalálót és a szivar-doboz nagyságú csomagot, amely végre biztosítja a légiforgalom országutait és az utazók életét.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Elárulta az emberi jogokat az „Emberi Jogok Ligája”

Páris. Az Emberi Jogok Ligája francia osztagjánál súlyos válság átt be. Ha tekintetbe vesszük, hogy az Emberi Jogok Ligája tulajdonképpen nagyrészt francia vezetés alatt áll, akkor nyugodtan mondhatjuk, hogy magát a Ligát érte csapás.

Hét vezető tag, közöttük Félicien Challaye jelentették be kilépésüket

Victor Baschnak, az elnöknek. Már hónapokkal ezelőtt forrott valami a központi tanácsban és a tagok között a viták napirenden voltak. Nem tudtak meggyezni az iránt, milyen magatartást tanúsítson a Liga bizonyos nemzeti és nemzetközi eseményekkel kapcsolatban. Félicien Challaye az úgynevezett „Integrális pacifizmus” egyik legaktívabb előharcosa és a „háború és militarizmus elleni szélsőbaloldali nemzetközi egyesülés” alapítója. Levelében többek között a következőket mondja: A Liga elárulta az igazságot és az emberi jogokat, mert a moszkvai trockisták pöréről csak a hivatalos tudósítást hozta nyilvánosságra, ez által a GPU felhozását védelmezte.

A Liga az igazság és a béke ügyét árulta el, amennyiben nem fordult élesen Sztalinék spanyolországi hadjárata ellen. Más oldalról viszont azt vetik a Liga szemére, hogy túlságosan trockista. Mindezek a kilépések azt bizonyítják, hogy az Emberi Jogok Ligája, ellentétben a Liga védekezésével, szélsőbaloldali, kommunista alakulat,

Katonai jelentkezések sorrendje Aradon

A katonakönyvecskék láttatkozása idén, mint megirtuk a várban lévő hadkiegészítő parancsnokságnál történik meg hétköznaponként reggel 8—2-ig, az alábbi sorrend szerint:

November 10-én az 1917-es korosztály.

November 11-én az 1918-as korosztály.

November 12-én az 1919-es korosztály.

November 13-án az 1920-as korosztálybeliek jelentkezésére kerül a sor. A jelentkezők a katonakönyvüön kívül vigyék magukkal az eddig kapott behívóikat, valamint személyazonossági igazolványukat és amennyiben van, úgy iporigazolványt is.

Kiraboltak egy aradi asszonyt a Rapidon

A București-Timișoara-temesvári rapidonban vakmerő rabló támadást követtek el. Bezan Mária harmincnégy éves laboránsnő csütörtökön utazott el a rapiddal a fővárosból, Bezan Mária Aradra váltott harmadosztályú jegyet. A fülkében rajta kívül még két asszony és két férfi foglalt helyet. Turnuseveriben elegáns utas szállt fel a fülkébe, aki Bezan Máriával szemben lévő üres helyet foglalta el. Baile-Erculane-Herkulesfürdőn a többi utas kiszállt és Bezan Mária egyedül maradt az elegáns utassal. Hogy a vonatban mi történt azt később Bezan Maria mondta el, akit Caransebesen, a városi parkban találtak meg.

Amikor Bezan Mária magához tért, elmondta, hogy az ismeretlen utas cigarettával akarta megkínálni, de ő szabadkozott. Az utas azonban most már erőszakosan lépett fel. Bezan Mária rosszul érezte és elájult. A laboránsnőt kórházba szállították, ahol azonnal kezelés alá vették. A rendőrségnek a laboránsnő bejelentette, hogy a magával hozott holmijai eltűntek, éppen úgy 5700 lei készpénze, hatezer leit érő különféle értéktárgyai és okmányokkal teli tárcája. A rendőrség a kapott személyleírás alapján vasúti tolvajra gyanakszik.

14 hónapi börtönbüntetést kapott egy aradi betörő

Az aradi törvényszék első tagozata ma tárgyalta le Bachmann Ágoston és Ardelean Teodor, a rendőrség által jól ismert betörők ügyét. Legutóbb Aradon Nou-Ujaradon törték fel Weil vándéglós pénztárát. A bűnügyi osztály detektívjei rövidesen elfogták Ardelean Teodort, bűntársát azonban nem sikerült a mai napig sem kézrekeríteni. Ardelean Teodor azóta is az aradi ügyészési fogház lakója, a törvényszéki tárgyalásra szorongós fegyőr kíséerte.

A tárgyalás folyamán, — miután kétséget kizárólag megállapították a vádlott bűnösségét, — mint visszaeső bűnöst egy évi és két hónapi börtönbüntetéssel sújtották. A betörő bűntársát Bachmann Ágostont távollétében ugyancsak 1 évi és két hónapi börtönbüntetésre ítélték. Ezenkívül mindkét elítéltet 3000 lei pénzbüntetéssel is sújtották. A tárgyaláson jelenlévő Ardelean megfelebbezte a törvényszék ítéletét, így az ő ügyében másodfokon a Timişoara-temesvári táblabíróság dönt.

A
finom
Benzberg
selyemből készült hol-
mik kitűnően moshatók

LUX szappanpehellyel

Ötven éve minorita szerzetes Lakatos Ferenc Ottó dr.

Lakatos Ferenc Ottó dr. aradi minorita plebánost, szentszéki tanácsost, transilvaniai minorita rend kiváló vezető egyéniségét kedden délelőtt megemlékezésben részesítették rendtársai. Ma ötven éve, hogy ünnepélyes keretek között leste Lakatos Ottó dr. a szerzetesi fogadalmat és ezáltal lelkészi tagja lett annak a rendnek, amelynek az ötven esztendő ernyederlen munkája, hite, akarat, tehetsége révén annyi dicsőséget szerzett.

Félszázados szerzetesi pályafutása folyamán bőségesen volt része ennek a kiváló papi személyiségnek kitüntetésből, de bőségesen volt része ugyanakkor a kemény munkából is. Akadályokat nem ismerő akarata és energiája, bárhova állították, hatott, alkotott és gyarapított mindenütt. Ezt teszi ma is. Hetvenkét esztendő sulyával a vállán, mint az aradi minorita templom plebánosa és az egyházközség egyházi vezetője ma is a kezében tartja a harmincezer lelket magába ölelő aradi egyházközség minden gondját és a fiatalokat megcsufoló energiával mintaszerűen vezeti azt a példás működést, amelyet az egyházközség hitéletének irányítása körül rendtársaival együtt végez.

Lakatos Ottó dr. 1865. április 6-án született Kecskeméten. A minorita rendbe 1882-ben lépett be Nyirbátorban. Hittudományi tanulmányait az egri érseki jácumban végezte és 1888-ban szentelték minorita szerzetessé. Mint hitoktató lelkész egy évig Aradon működött; majd 1889-ben Baia Mare—Nagybányán, ahol óriási tevékenységet fejtett ki, nemcsak a hitélet terén, hanem társadalmi és tudományos mozgalmakban is, 1907-ben a rend élére szolgáltatta rendtársai bizalma, mert rendtartományi főnökké választották. 1907-től 1918-ig működött a rend élén Aradon. Ekkor vette át a plebánia vezetését, amit hét éven keresztül, 1925-ig végzett. Ettől az időtől három éven át 1927-ig Aiud—Nagyenyeden, „mint plebános-házfőnök működött. Ekkor ismét Aradra helyezték és azóta megszakítás nélkül, mint plebános, az elmúlt években, mint plebános-házfőnök működött.

Lakatos Ottó dr. ötvenéves szerzetesi működésének nem a számára adott elismerések, hanem az általa elért eredmények adatai a legnagyobb dicsérete. Rendfőnöksége alatt állították fel a rendgödöllői főgimnáziumot és a nyirbátori minorita főgimnáziumot; az ő rendfőnöksége alatt fejlődött ki a Simlul Silvaniei-szilágysomlyói és ekkor alakult a Baia Mare—nagybányai minorita középiskola is. Hittanári működése folyamán Baia Mare Nagybanán ő alapította meg a Múzeum-Egyletet, valamint a városi muzeumot is. A hitélet fejlesztése terén különösen Aradon vannak elévülhetetlen érdemei. Ő alapította a Katolikus Kört, amely intézmény a Lakatos Ottó dr. avatott irányítása mellett nagy szerepet vitt és visz ma is az aradi katolikus életben. Az egyesületek és hitbuzgalmi intézmények egész sorát hívta életre és fejlesztette ki fáradságot nem ismerő agyitással. Az ő érdeme, hogy a Notre Dame iskolánővérek Aradon rendházat alapítottak és a leányiskolák egész

sorát hívták életre. Óriási tevékenységet végzett Lakatos Ottó dr. az aradi kongregáció mai magas fokra való kifejllesztése körül. A Credo férfi-egyesület, a kis templomi énekkart és a Charitas jótékonyági egyesületet ő hívta életre. Az ő vezetése mellett indultak meg az Arad-külvárosi hívők hatalmas és lelkes mozgalmi, amelyek az évek során három templom felépítését eredményezték. Lakatos Ottó dr. működése nélkül nem valószínű, hogy a Gradiste—Mosoczy-telepi, a Segaségai és a közelmúltban felépült és felszentelt

Szent Anna templomokban dicsérnék hívő lelkek az Urat

Egyéniségének szuggesztív ereje van és ez eredményezte, hogy nemcsak saját hatalmas munkabirása, hanem az irányító keze nyomán megindult együttes tevékenység is, úgy a rend életében, mint a hitélet általános irányítása terén alkotómunkát végzett. Mint rendfőnököt az igazságos szigor jellemzte. Ettől a szigortól azonban sohasem volt idegen a lélek szeretetétől átfűtött melege. Lakatos Ottó dr.-t mindenki respektálja, akinek valaha is dolga akadt vele és szereti is, Arad nagyszámú katolikus hívők között óriási a népszerűsége, azonban a mostani jubileum kapcsán nem nyilvánulhat kitér minden ünneplés ejől. Az az álláspontja, hogy szerzetesi működése és annak mostani félszázados évfordulója saját személyének és a rendnek magánügye, amely nem nyilvánulhat meg abban, hogy a hívek részéről ezért őt ünneplésben részesítsék.

Letartóztatták Moszkvában egy cseh milliomos feltűnő szépségű leányát

— Gyanus üzelmek vádja a prágai szovjet-követ felesége ellen —

Moszkvából jelentik: Nagy feltűnést keltő letartóztatás történt a napokban Moszkvában. A GPU emberei őrizetbe vették Alexander Arozjev volt prágai szovjet követet és feleségét s mindkettőjüket a lyubjankai fegyházba szállították.

A két letartóztatott ellen az a vád, hogy egy idegen hatalom javára kémkedtek. Arozjevnek feltűnő szépségű cseh nő a felesége, ki diplomáciai körökben nagy népszerűségnek örvendett és az estélyek körülrajongott kedvence volt. A letartóztatottak szabadlábra helyezése érdekében a prágai szovjet követségen többen jártak közbe, azonban eredménytelenül.

Londonba érkezett jelentések megerősítik a prágai szovjet követ és feleségének letartóztatásáról elterjedt híreket. Arozjev prágai tartózkodása alatt vette feleségül a 25 éves Fiala Verát, aki egy cseh nagyiparos leánya. A nagykövet nagy hozományt kapott feleségével.

Alexander Arozjevnek letartóztatásáról a következő részleteket jelentik még:

Pár nappal ezelőtt, késő éjszaka fegyveres GPU emberek jelentek meg a népbiztonság kulturális és propaganda főnökének Arozjevnek lakásán és nejét megbilincselve börtönbe szállították. Amikor másnap reggel a kétségbeesett férj megjelent a hatóságoknál érdeklődni a letartóztatás okai iránt, őt is börtönbe vetették. Fiala cseh nagyiparos kétszáz ezer cseh koroa biztosítékot ajánlott fel leánya szabadlábra helyezése esetére, ezt a kérést azonban elutasították.

Az angol fővárosba érkezett moszkvai hírek szerint Moszkvában Arozjevnek letartóztatásával kapcsolatban rövidesen újabb feltűnést keltő letartóztatásokra számítanak.

Mit mondanak

a „BUBY“

énekes, zenés vígjáték szereplői és zeneszerzője.

Balla Lizzi: Örülök, hogy ilyen partnerekkel játszhatom, a kis Mircea ennivalóan édes.

Szöke Szakáll: Ez az utolsó németül beszélő filmem, ezért is a legkedvesebb emlékem marad.

Otto Wallburg: Szeretnék mindig jelen lenni ezen filmem vetítésénél, annyira szeretem.

A kis Mircea: Játszottam Párisban és Bécsben; Ez az első filmem és sikerült, így most már a filmmel maradok.

Brodzky Miklós zeneszerző: A kis Mircea kedvencem, szívből komponáltam neki az énekszámokat, örülök, hogy sikere van.

A „BUBY“ (Der kleine Kavalier)
bemutatója ma a **SELECT**-ben
5, 7¹/₄ és 9¹/₄

HIREK

**Az Aradi Közlöny
automata-telefonszámai:**

Szerkesztőség ... 20-14
Kiadóhivatal... 11-51

Irodalomgyár Rt.

A newyorki lapok hasábos tudósításokban számolnak be a legújabb amerikai botrányról. A botrány közep pontjában egy ugynevezett irodalmi iroda tulajdonosa, mr. Sims áll, aki megrendelésre tetszőszerinti irodalmi művet szállított a newyorki társaság kültől babórokra áhító széplelkűnek. Az irodalmi alkotást a megrendelők aztán saját nevük alatt adták ki.

„Ötlevonásos drámát parancsol? — Szállítjuk!” „Avagy talán lírát, regényt, hőskölteményt? — Szállítjuk!” Kétsoros epigrammától kezdve hatkötetes regényig mindent szállított mr. Sims, csak meg kellett fizetni az árát. Eppen magas árának köszönheti mr. Sims, hogy a botrány most kipattant.

Nem megrendelői sokallották a magas árakat — egyik alkalmazottja keveslette a munkadíját, mert úgy találta, hogy írói munkájának tiszteletdíja és a bevők által fizetett ár között túlnagy a különbség; ezért fizetésemelést kért mr. Simstől, aki azonban nem teljesítette a névtelenség homályában dolgozó író kérését.

Erre az író megszegte a kötelező titoktartást, amely legtermészetesebb előfeltétele volt az irodalmi üzem sikerének. Így, ahol csak alkalma nyílt, mindenütt elmondta, hogy a nagyszerű regény, mely egy newyorki társaságban hűgy neve alatt jelent meg, az utolsó betűlg az ő tollából származik.

A milliós hölgy, aki 10.000 dollárt fizetett a Sims üzemnek a regényért, kétségbeesetten tiltakozik a vád ellen, de az indiszkrét „író-kul” állításait a regény diktálásánál foglatoskodó gyors- és gépirókisszonyok mindenben igazolták. Amerika irodalmi és társasági köreiben most újabb teleplezéseket várnak.

— **Időjárás.** Az Institutul Meteorologic Central Bucuresti jelentése szerint a következő 24 órára felhősödés, erős nyugati és délnyugati szél, valamint felmelegedés várható.

— **Újból megnősül Lipót belga király?** Páris, A „Jour” című lap jelentése szerint Lipót belga király, akinek felesége néhány év előtt egy svájci autószerencsétlenség alkalmával életét vesztette, rövidesen újból megnősül. A belga urakodó a lap szerint az olasz királyi pár leányát, Mária hercegnőt veszi nőül.

— **ETERNA villanykörtét okvetlenül próbálja ki,** mert az ETERNA sok fényt ad és kevés áramot fogyaszt.

— **Párisban lesz 1940-ben az Eucharisztikus világgkongresszus.** Párisból írják: Az Eucharisztikus Világgkongresszusok állandó bizottsága legutóbb Párisban tartott ülésén elhatározta, hogy 1940-ben Párisban lesz az Eucharisztikus Világgkongresszus. Párisban már volt egyszer Euch. Világgkongresszus 1888-ban. A Szentatya csak az 1905-ben, Rómában tartott kongresszus óta küld külön delegátust az ünnepekre.

— **Pacelli bíboros államtitkár lett a pápai diplomata-akadémia protektora.** Rómából jelentik: A pápai diplomata-akadémia a Bisleti bíboros halálával megüresedett protektori méltóságot a Szentatya Pacelli bíboros-államtitkárral töltötte be. Ezt az Akadémiát olaszul „Accademia dei nobili ecclesiastici”-nek hívják. Az utolsó 50 év alatt az Akadémia növendékei közül 250-en kerültek a Kuria magas méltóságába és lettek bíborosok. Habár a neve szerint nemesi akadémia, ma már polgári származású növendékek is vannak.

— **Az egyiptomi király esküvője.** Kairóból jelentik: Faruk király január 20-án tartja esküvőjét.

— **Franciaország repülőgépeket küld a gyarmataira.** Párisból jelentik: Istresből jelentik, hogy tegnap délelőtt 75 katonai repülőgép indult utnak részben Indokínába, részben pedig az északi és nyugati francia gyarmatokra. A repülőgépek hadgyakorlatokat fognak tartani ezeken a helyeken.

— **Esik a dollár a londoni tőzsdén.** Londonból jelentik. A londoni tőzsdén tegnap a dollár 1936. szeptember óta legalacsonyabb kurzusát érte el. Voltak olyan percek, amikor 5.03-al kínálták a dollárt eladásra, ugyanakkor pedig nagy kereslet indult meg aranyban. Szakértők körök véleménye szerint ennek az a magyarázata, hogy az arany óriási mennyiségekben vándorol vissza Európába.

— **Véres támadás egy zsidó kolónia ellen.** Jeruzsálemből jelentik: A várostól 14 kilométernyire fekvő egyik zsidó kolóniát ismeretlen egyének megtámadták. A kolónia hat tagja közül öt életveszélyes sérüléseket szenvedett.

A zenélő írógép

Windisch István budapesti gimnáziumi tanár rendkívül érdekes találmányt szabadalmaztatott. Windisch a gépirás tanulásának megkönnyítése céljából zenélő írógépet szerkesztett, amelyben a gépirás tanulók a betűbillentyűk lenyomása folytán keletkezett hangokkal ellenőrizhetik magukat. Ha a tanuló rossz betűt nyom le, az írógép hamis hangot ad. A készülékbe szerelt csengőkkel az is ellenőrizhető, hogy a tanuló használta-e a váltót, vagy a szóközbillentyűt. A gimnáziumi tanár zenélő írógépe egy, vagy több tengelyre szerelt betűbillentyűből, ezekre több síkban elhelyezett lengő nyelvekből illetve karokból, billentyűkből, vagy kalapácsokból és az ezek révén hangot adó zengő lemezekből rudakból és csengőkből áll.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Súlyos vasuti baleset történt tegnap délelőtt az aradmegyei Felnac község vasuti állomásán. Ardelean Teodor fékezőnek az egyik tehervonat levágta a jobb lábát. A szerencsétlenségű vasutas a déli órákban Nereu állomásról elindult a 71-es számú teherszerelvényen. A mikor a vonat Felnacra érkezett, a fékezői fülkéből véletlenül kiesett Ardeleannak a sapkája. Ez leugrott a mozgásban lévő szerelvényről, azonban olyan szerencsétlenül, hogy a kerekek alá került. A következő pillanatban már be is következett a szerencsétlenség. A kerekek valóságos lemetstették az áldozat jobb lábát. Az eszméletét veszített, vértől borított embert nyomban beszállították az aradi központi kórházba, ahol megoperálták. Állapota igen súlyos. Ardelean Teodor Micălacă-Mikélakán lakott feleségével és kisgyermekével. A mindössze 28 éves ember alig három hónapja állott a CFR szolgálatában.

— **Gyengélkedés idején,** különösen ha a rosszullétet szorulás vagy keresztifajás fokozza, az enyhe és igen kellemes természetes „FERENC JÓZSEF” keszürviz mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést szerez. „Kérdezze meg orvosát!”

— **Veszedelemes magyar terrorista előéletét kutatja a párisi rendőrség.** Párisból jelentik: a Le Matin jelenti, hogy amikor Buday Kálmán magyar terroristát hetekkel ezelőtt letartóztatták, megmotozása alkalmával egy fekete álarcot és 34 különböző névre szóló személyazonossági igazolványt találtak nála. Ugyancsak megtalálták Marseille város térképét, amelynek több uccáját kijelölte magának és ebből arra következtetnek, hogy Sándor jugoszláv király meggyilkolásában ő is részt vett.

* SZAKADATLANUL FOLYNAK A PRÓBAK A GÓLYASZANATORIUMBÓL.

Kínai korcsolya bajnok

— Nézd csak, a híres Wu-Kong, a korcsolyabajnok, micsoda pompás nyolcast lrt a jégre . . .

Eredeti közlemény

Köszönettel megkaptam a kért Gastro D. gyógyszerüket és már örömmel értesíthetem, hogy az első üveg elhasználása után sokkal jobban érzem magam. Eddigi évek sora óta kínzó bélfőlfúvódásaim és rettenetes gyomorégéseim ugyszólván teljesen kimaradtak, csupán hányingerekről panaszkodhatok még. Nagyon kérem tehát Önt, hogy a kitűnő Gastro D. gyógyszeréből még egy üveggel azonnal küldeni sziveskedjenek. Minden gyomor és bélbaiban szenvedőnek üdvös tapasztalatom után szívből ajánlhatom.

1937. május 8.

Kiváló tisztelettel:

Enyedi György Iacodul,

u. p. Chendul Mare (Jud. Odorheiu)

Ezek tiszta tények, mikről gyomor-, bél-, epe-, vesé- és májbetegség rövid kúra után személyesen is meggyőződhetnek, orvosok is ajánlják.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Hatott a szentbeszéd:

Visszavitték zsákmányukat a Sinfalau-sinfalvi templom kifosztói

Turda-Torda. Néhány nappal ezelőtt betörők jártak a Sinfalau-sinfalvi római katolikus templomban és minden értéktárgyat magukkal vitték. A betörők nemcsak az aprópénzzel telt perselyeket vitték el, hanem a szentségtartót, kelyheket és a sekrestyéből az értékes miseruhákat is.

A csendőrség megindította a nyomozást de a betörőket nem sikerült kézrekeríteni.

A legutóbbi istentisztelet alkalmával a helyi szentbeszédében elmondta, hogy a templom szentségeinek elrablása nagy bűn s ezért örök kárhozát jár. Másnap a község határában, halombarakott kukoricaszárak között, zsákbacsomagoltan megtalálták a templomból vitt értéktárgyakat.

A zsák mellett levél fektet s abban a betörő bocsánatot kér a paptól. Visszaküldi a kezvszereket és kéri, hogy szabadítsa meg a kárhozattól.

A megtért bűnösnek a menyben valószínűleg meg bocsátanak, de ha a csendőrségnek mégis sikerül elcsipnie, nem kerül el a fogházat.

A svájci bankok nem fizetnek kamatot a külföldi betétek után

Berlinből jelentik: Tekintettel arra, hogy az utóbbi hónapokban nagymennyiségű külföldi tőke özönlött az országba, a svájci nemzeti bank egyetértésben a nagybankokkal elhatározták, hogy ezentúl a „látra” elhelyezett külföldi svájci frank betétek után nem fizetnek kamatot. Ugyanakkor kimondták azt is, hogy idegen országbeli magános, vagy vállalat részére svájci bankpénzt letétként nem őriznek tovább.

— ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT. Páris 14.67½, London 21.581½, Newyork 430, Milánó 22.65, Amszterdam 139. — Berlin 173.82 — Prága 15.87½.

* A „DELILA” PECICA-PECSKAN. Miután csütörtök este Lipinskaja világhírű előadóművész nő vendégszerepel a színházban, a társulat prózai együttese kihasználja a szabad estét és Pecica-Pécskára rándul ki, ahol Molnár Ferenc nagysikerű vigjátéka, a Delila kerül színre eredeti aradi szereposztásban.

— Előadás a Wízóban. Kedden délután zsúfolt terem előtt Mózes László dr. (Timisoara-Temesvár) tartott előadást a Wízó helyiségében. Egmond Fleg. „Mózes” című könyve szermt ismertette Mózes le-Mózes, hiszen nem volt sem államférfi, sem hadvezér. Mózes próféta volt, aki kivezette népet a rab-szolgaságból és szabad emberekké adta át a jövő országát. Dr. Kövesné meleg, közvetlen szavakkal mondott köszönetet a tartalmas előadásért.

* CSÜTÖRTÖK DÉLUTAN KÖZKIVANATRA MAGNAS MISKÁT játsza az operettegyüttes — olcsó helyárakkal. Az örökbecsű operett kitűnő szereposztásban, kifogástalan rendezésben kerül színre.

Asványvizet, bor és gyógyvizet csak

Sándor Iván és Társától vegyen!

Már egy üveget is házhoz szállít

Bul. Reg. Maria 18. Telefon 11-32.

Színház - Művészet

Kinos botrány

Strauss János unokájának prágai hangversenyén

Prága. Prága legnagyobb és legdiszesebb hangversenyterme, a Lucerna-terem csütörtökön parázs tüntetés és botrány színhelye volt. Strauss Jánosnak, a nagy bécsi zeneszerzőnek III. Strauss János néven szereplő unokája diszhangverseny keretében — amely a prágai osztrák követ vezénköse alatt állott — a cseh filharmónikus zenekart vezényelte. A műsoron bécsi klasszikusok szerepeltek. A hangverseny egyik szólistája, Kubla Richard, ismert cseh operaénekes volt, aki egyideig a bécsi Népepera első tenorjaként szerzett nevet magának. Amikor Kubla Strauss János egyik ismert operettjének áriáját eredeti német szöveggel

kezdte énekelni, a termet zsúfolásig megtöltött közönség egyrésze viharos tüntetésbe kezdett, fityűlt, dobogott és tombolva követelte a dal nem létező cseh szövegét. A rendkívül kinos tüntetés igen zavarba hozta az osztrák vendégkar-mestert, hogy hamarjában nem is tehetett egyebet, mint félbeszakította a hangversenyt és hosszabb szünet után, ami alatt a zaj kissé alábbhagyott, előkerített egy cseh szövegű Lehár-operettbetétet, amit azután Kubla a közönség megnyugtatóására cseh szöveggel énekelt. A közönségnek a sovinszta tüntetéstől távol álló része a kinos botrány hatása alatt gyorsan eltávozott a Lucerna-teremből.

Operaházi zenekar hangversenyez november 25-én Aradon

Jean Bobescu, a Cluj-kolozsvári operaház karnagya és Gavriela Taranu zongoraművésznek közre a hangversenyen

Arad, november 9. Az Aradi Gyermekbarátok Egyesülete november 25-én rendezi meg második idei hangversenyét. A humánus intézmény agilis vezetősége a világhírű külföldi magyarságok sora után zenekari hangversenyyel kedveskedik Arad zenerajongó közönségének, amely bizonyára örömmel veszi tudomásul, hogy a Cluj-kolozsvári román opera kitanú zenekara jön le Aradra és a Kulturpalotában szimfónikus hangversenyt ad. A zenekedvelők részére szinte ünnepi jellegű kölcsönöz az, hogy a

zenekart Jean Bobescu, az országghatárokon túl is kitűnő névnek örvendő karnagy vezényli, azonkívül Gavriela Taranu, tehetséges fiatal zongoraművésznek is közreműködik. Gavriela Taranu, aki az új román zene-nemzedék

legkiválóbb reprezentánsa, Beethoven C-moll zongorahangversenyét játsza zenekari kísérettel. A Cluj-kolozsvári román opera szimfónikus hangversenyének műsora külön esemény: Beethoven, Mozart, Wagner, Csajkovszkij, Enescu és Beda legszebb alkotásai képezik a műsört. Mint a Gyermekbarátok Egyesületének minden hangversenyére, úgy erre is a jegyeket a Szabó Albert cég árúsítja.

Profesor Dr. Höncz írja:

Az utolsó három év alatt állandóan használtam a „PERLOTT” íele fogpépet és SZAJVIZET, ugyszintén pacienseim is. A fogak rendszeres használat után szobek lettek és ami a fő fogszuembetegedés a ritkaságok közé tartozott. Csak Jila-sárga csomagolásban.

Lipinskaja csütörtökön érkezik Aradra

Zsúfolásig telt színházban fogja ünnepelni Arad közönsége a világhírű előadóművésznőt

Dela Lipinskaja, a világhírű előadóművésznőt, akit Arad közönsége rajongásig szeret, holnap, csütörtök este tartja egyetlen előadóját a téli színházban és mint minden alkalommal, úgy ezuttal is ez lesz az év egyik legértékesebb művészi és egyben legnagyobb társadalmi eseménye is. Csütörtökön este felvonul Arad társadalmának színe-java, hogy tanuja legyen a zseniális előadóművésznő kivételes tehetségének, amelynek csodálatos varázsa még

Dela Lipinskaja tüneményes alakításában. Kiemelendő szám a világhírű slágerszerzők kongresszusa, továbbá a Lámpa és tükör, Egy gimnáziumi tanár szerelmi dala, Dal a hazugságról, Pessimizmus, Az amatőr énekesnő, Anya a bölcsőnél, Butorozott erkölcs, Elefánt altatódal, ezenkívül még tíz teljesen új orosz, német és francia sláger.

SGA ovezősök teaestélye szombat este az egyesületi helyiségben

mindenkinek élénk emlékezetében él. Eppen ezért Arad közönsége a régi szeretettel várja Dela Lipinskáját, aki minden bizonnal csütörtök este ismét zsúfolt ház fog ünnepelni.

Dela Lipinskaja ezuttal teljesen új műsorral jön Aradra és bátran leszögezhetjük, hogy ez a műsor még az eddigieket is jóval felülmúlja. A világhírű előadóművésznő csütörtök esti műsora olyan színes, változatos, sokoldalú és páratlanul szellemes, hogy ilyent még nem láttak Aradon! A „Figurínok” című ciklusában a világhírű asszonyok, szeretők sorozatában Messalina, Pompadour, Lady Hamilton, Katharina és Marlene Dietrich elevenedik fel (öt csodás kosztümben).

Perfect román gépirónőt
fél napi munkára keres helybeli iparvállalat ajánlatokat „Jó munkakerő” jellegére a kiadóba

Lipinskaja külföldön ezzel a műsorával megkoronázta eddigi szédületes sikereit és a párisi, berlini, prágai, bécsi, stb. világsajtó olyan elragadtatás hangján írt róla, mint még sohasem!

Dela Lipinskaja csütörtöki előadására a jegyeket a színházi pénztár árúsítja és a nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni.

Az ARTIN

összetétele

olyan, hogy megfelel a modern, kiváló hashajtó minden követelményének. Alkatrészei nem okoznak görcsöket, nem idéznek elő hasmenést és a szervezet nem szokja meg. Hatása állandó, enyhe, de amellet tökéletes. A belek kiürítése könnyű, a bélműködést nagy-szerűen szabályozza.

Az ARTIN az ideális modern hashajtó

A Dr. WANDER üzemek készítménye

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szerda: Délután 5 órakor olcsó mozi helyárrakkal: „3:1 a szerelem javára”. Este 9 órakor: Utolsó fórum. Matolcsy színjátéka hét képből, itt először. Csütörtök: D. u. 5-kor, olcsó mozi helyárrakkal Mág-nás Miska. Este 9-kor: Lipinskaja világhírű előadóművész, teljesen új műsorral, emelt helyárrakkal.

Péntek: Este 9 órakor: Gólyaszanatórium. Operett, szigorúan csak felnőtteknek.

* IZGALMAS CSELEKMÉNYŰ ORVOSI PROBLÉMÁT TÁRGYAL AZ UTOLSÓ FÓRUM, amely ma kerül bemutatásra az aradi színházban. Matolcsy Andor nagy sikert aratott, hét képből álló színjátéka az „Utolsó fórum” ma szerdán este kerül bemutatásra a színházban. A mindvégig izgalmas cselekményű és lebilincselő meséjű színmű egy orvos különös szerelmét és lelkiismeretét tárgyalja nem mindennapi érdekességgel. Az író egy problémát vet fel és három felvonáson keresztül páratlan ügyességgel mozgatja szereplőit. Az „Utolsó fórum” főszerepeit Hegyessy Magda, Bálint Anna, Horváth László, Jávor Alfréd és Némethy István játsszák és ez az együttes garancia arra, hogy a kitűnő darab pergő, kifogástalan előadásban kerül színre.

Hadjárat a rossz koszt ellen

Londonból jelentik: Kenneth Lindsay közoktatásügyi államtitkár a News Letterben, a nemzeti munkáspárt lapjában közölt cikkében azt írja, hogy Lord Stanhope közoktatásügyi miniszter a nemzeti testnevelési hadjáratot a fűzés tudományának népszerűsítésével akarja egybekötni. A miniszter meg van győződve, hogy az egészség és a testi fejlődés egyik legfontosabb tényezőjé, a helyes fűzést, ma aggasztó módon elhanyagolják. Valamennyi társadalmi osztályban a legtöbb fiatal férjes nőnek fogalma sincs a fűzés alapelveiről és képtelenek az élelmiszerek tápértékét kihasználni, nem is szölvá azok izletes elkészítéséről.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTARAK:

VOJTEK Reg. Maria-ut.
DANCIU M. Viteazul-tér.
BERGER Saguna-ut.
BERNATH állomással szemben.

Vasárnap
14-én
d. u. fél 3-kor

F.C. Rapid-A.M.E.F.A GLORIA pályán

A LEGÉSZVILÁG

a MERCUR SORSJEGYÁRUDÁBA veti reményét ...ÉS IGAZA VAN

Eddig ez a sorsjegyarudába annyi embert tett gazdaggá, hogy természetes, hogy minden húzás után a Mercur sorsjegyaruda játékosainak a száma jelentékenyen növekszik.

Menjen Ön is a MERCUR sorsjegyarudához és november 15.-én, a 15. sorsjáték I. osztályának a húzása napján, gazdag ember lesz.

HUZÁS NOVEMBER 15-én

MERCUR

Helyi cím:

Goldschmidt Bank R. T. Arad

Főbizományos GOLDSCHMIDT Bank Arad

SPORT KÖZLÖNY

Az AMEFA vasárnap Román Serlegmérkőzés keretében találkozik a Rapiddal

— Részletes vasárnapi labdarugó-műsor —

Arad egyik reprezentáns csapata, az AMEFA két rendkívül nehéz harc előtt áll: vasárnap az FC Rapiddal, egy hétre rá pedig az Unirea Tricolorral mérkőzik a kupa, illetve bajnoki mérkőzés keretében. A piros-feketék a Chinezul ellen beigazolják, hogyha százszázalékosan küzdenek és teljes erőbedobással, lelkesedéssel harcolnak, úgy nagy eredményekre képesek. Az aradi sportközönség ennek teljes tudatában van és a hátralevő két rendkívül fontos mérkőzésen is a legjobb jeltét várja az AMEFA legénységétől. A vasárnapi

mérkőzéssel kapcsolatosan az AMEFA nagy áldozatokat is hozott, mert visszautasította a Rapid ajánlatát, hogy a kupamérkőzést a fővárosban bonyolítsák le. Az AMEFA áldozatkész vezetősége ugyanis nem akarja megfosztani iközönségét egy olyan mérkőzéstől, amilyen az AMEFA-Rapid mérkőzés lesz. A jövő vasárnapi Unirea Tricolor elleni mérkőzés a bajnoki helyezés szempontjából bir nagy fontossággal, mert ha az AMEFA győz, úgy ez egyben már az őszi bajnokság eldöntését jelentheti.

Társasutazás

Egyiptomba

Orvosok és hozzátartozóik részére a kairói Nemzetközi Ophthalmologiai Kongresszusra (dec. 8—14)

Indulás Constanta-ból hajóval november 29-én
visszaérkezés Constanta-ba december 26-án

Ar személyenként

31.800'- e!

Jelentkezési határidő november 15
Prospektusok és információk a

Szép program Egyiptomban: Alexandria — Kairó — Luxor, kirandulásokkal Memphisbe, a Pyramisokhoz és a Sphinx hez, teljes ellátással kitűnő hoteleken. Cook organizáció

WAGONS-LITS/COOK

Menetjegyirodában — A R A D, Minorlta-palota

A vasárnapi futballműsor a Román Kupa-mérkőzések jegyében folyik le és 16 mérkőzésen 32 csapat küzd az értékes trófeáért. A sorsolás érdekessége folytán a legjobb és legizgalmasabbnak ígérkező mérkőzés Aradnak jutott: az AMEFA és az FC Rapid mérkőznek ezuttal nem a bajnoki pontokért, hanem a kupában való továbbjutásért. A Gloria idegenben harcol: Brăilában áll ki a kitűnő Franco Româna ellen és főként otthonában veszedelmes brăilai csapattal szembeni siker nagy eredménynek számítana. A kerületi bajnokság utolsó „hivatalos” fordulóján négy mérkőzés szerepel, bár nincs kizárva, hogy a szövetségnek ismét kedve támad egy barátságos „válogatott” mérkőzésre és néhány bajnoki mérkőzést ismét elodáznak. Egyelőre tehát a program a következő:

Román Serleg:

AMEFA — Rapid, Franco Româna — Gloria, Unirea Tricolor — Crișana, Telefonclub — UDR, Juventus — Ripensia, Mociornita — CAO, Chinezul — ADESGO, Aquila CFR — Victoria (Cluj-Kolozsvár), Victoria (Constanța) — Olimpia, Phönix — Dragos Voda, CAMT — DUIG, Chermica — Jiul, Victoria (Carei-Nagykároly) — Vulturii Textila, Tricolor CFPV — Venus, Mica — ACFR, Universitatea — Sportul Studentesc.

C. liga:

USA — Galvani, CFR — Olimpia.

Ker. I. oszt.:

Transilvania — Intelegerea, Tricolor — Unirea, Titanus — SGA, CAA — Juventus.

Ifjusági bajnokság:

Gloria — Fortuna, CAA — SGA, Hakoah — AMEFA, Astra — Transilvania, Tricolor — Intelegerea, Unirea — Olimpia, USA — Titanus.

A kerületi bajnokság állása.

Az alkerületi bajnokság vasárnapi fordulóján egyetlen mérkőzés szerepelt és nem okozott lényegében vágó eltolódásokat a bajnoki táblában. Az Unirea jutott fel mindössze az ötödik helyre és a Hakoah és Transilvania cseréltek helyet. A bajnoki táblázat így fest:

SGA	9	6	3	—	30	14	15
Intelegerea	9	6	2	1	28	9	14
Titanus	8	6	—	2	33	14	12
CAA	8	6	—	2	25	15	12
Unirea	9	5	—	4	30	21	10
Astra	9	4	—	2	20	15	10
Tricolor	8	4	—	2	35	22	10
Hakoah	9	2	—	7	15	20	4
Transilvania	8	2	—	6	13	20	4
Snarta	10	1	1	8	13	20	3
Juventus	9	1	—	8	13	58	2

A magyar nemzeti bajnokság állása:

Hungária	10	7	3	0	44:13	17
Ferencváros	9	8	1	0	30:19	17
Ujpest	10	6	2	2	35:15	14
Kispest	9	7	0	2	29:23	14
Phöbus	8	5	2	1	21:10	12
Flektromos	9	4	2	3	18:15	10
Nemzeti	8	4	2	2	23:28	10
Szürketaxi	9	2	3	4	24:28	7
Törekvés	9	3	1	5	20:24	7
Szeged	10	3	1	6	16:21	7
Budafok	9	3	1	5	16:23	7
Budai 11	10	1	2	7	16:28	4
ETO	9	1	0	8	11:39	2
Bocskai	9	0	0	9	7:29	0

Ausztria és Admira vereség az osztrák bajnokságban. Az osztrák bajnoki fordulón két váratlan eredmény született: a Rapid legvőzte az Ausztriát, a Vienna pedig az Admirát és ilyenformán a Rapid őszi elsőségét már semmi sem veszélyezteti. A második helven az Ausztria, a harmadikon a Vienna fekszik. Az eredmények: Rapid — Ausztria 2:1 (2:1), Vienna — Admira 3:2 (1:0), Wacker — FAV, AC 9:2 (4:0), FC Wien — Simmering 5:2 (2:0).

A német Fischer 1 p. 00.4 mp. idővel győzött Bécsben a 100 méteres gyorsúszásban.

Auer játszik az AMEFA ellen. Az AMEFA vezetősége azt az értesítést kapta Bucurestiből, hogy az FC Rapid vezetősége mindent elkövet, hogy az AMEFA elleni kupamérkőzést megnyerje. A Rapid egyik komoly vezetőségi tagja felutazott Budapestre, hogy Auert, az AMEFA elleni kupamérkőzésre hazahozza. Az AMEFA játékosok sem maradnak tétlenül, hiszen igen jól tudják, hogy ha ezt a mérkőzést elveszítik,

akkor a kupában nincs továbbjutás és a kupa szabályai szerint a vesztes csapat kiesett a további küzdelemből. Arad sportközönsége érdeklődéssel tekint ez elé a találkozóra, mert az FC Rapid mindég kedves vendége volt az aradi közönségnek és most is nagy küzdelmet vár a közönség ettől a találkozótól.

Mire felébredtek — profiknak Érezték magukat

Páris. Elsővonalbeli lengyel játékosokból összeállított válogatott csapat vendégszerelt Párisban. A mérkőzés utáni este több lengyel játékos a Racing Club vendége volt és alaposan a pohár fenekére nézett. Amikor másnap felébredtek szállójukban, kettő közülük profiszerződés ellenpéldányát találta zsebében. Egyelőre nem lehetett megállapítani, hogy milyen szerződések vannak a Racing Club birtokában, a játékosok pedig már nem emlékeznek vissza a viharos éjszakán történetekre. Könnyen folytatása lehet ennek a kis históriának a két érdekelt szövetség tárgyaló asztalánál.

Aradon lesz a szezon legérdekesebb kupa-mérkőzése. Az AMEFA igazgatósága a tegnapi esti ülésén végleg foglalkozott az FC Rapid ajánlatával, amelyet vissza utasított, úgy határozott, hogy a mérkőzés Aradon való lejátszásához ragaszkodik, ezzel tartozik Arad sportközönségének. Az egyesület igazgatósága megtette a szükséges intézkedéseket a mérkőzés megrendezésére, tekintve, hogy nagy közönségre számíthatnak az elővételei pénztárt már csütörtökön megnyitják, hogy a közönség a jegyelhez kellő időben hozzájuthasson.

ELLENŐRI MINŐSÉGBEN A KUPABIZOTTSÁG ELNÖKE MEGJELENIK A VASÁRNAPI CAMT—DUIG MÉRKŐZÉSEN. Timisoara-Temesvárról jelentik: A DUIG csapata a brailai botrány után olyan hírnévre tett szert, aminőt eddigi sportműködésével ilyen rövid idő alatt aligha érhetett volna el. Ugy látszik, bár a botrány által felkorbácsolt hullámok már elültek, ennek ellenére azonban a brailai csapat jónak látta, ha idegen szövetségi ellenőr kiküldését kéri a vasárnapi CAMT—DUIG Román Kupa mérkőzésre. Lehet, hogy a brailai események után a DUIG vezetői nem a legjobb véleményvel vannak a várható Timisoara-temesvári légréől. A CAMT vezetősége értesítést kapott, hogy a vasárnapi kupamérkőzés szövetségi ellenőre Popa lesz, aki nem más, mint a Román Kupa bizottságának elnöke. A CAMT—DUIG mérkőzést egyébként vasárnap délután bonyolítják le, minden valószínűség szerint az Electrica-pályán.

CAA táncestélye. A legutóbb megtartott választmányi ülés elhatározta, hogy a hagyományos táncestélyét 1938. január 8-án, a Központi szálloda összes termeiben tartja meg. A CAA vigalmi bizottsága nagyban dolgozik, hogy az atléták bálja a szezon egyik legkiemelkedőbb eseménye legyen.

Nátha ellen — cukor

Dr. Harris Perlman, philadelphiai orvosnár, a pennsylvaniai orvosszövetség értekezletén tartott előadásában kijelentette, hogy a gyermekek meghülésének legjobb óv és ellenszere minél több cukorka és édesség, amelynek kalóriaértéke rendkívül magas.

Dela Lipinskaja

egyetlen előadóestje 1937. nov. 11-én csütörtökön a városi színházban

ezideig teljesen új műsorának kiemelkedő számai:

- 1) A „Figurínok“ című ciklusban „Világhírű aszonyok szeretői“ sorozatában Messalina, Katharina, Pompadour, Ladi Hamilton, Mariene Ditrich (5 szenzációs kosztümben)
- 2) A világhírű slágerszerzők kongresszusa.
- 3) Lámpa és tükör.
- 4) Egy gimnáziumi tanár szerelmi dala.
- 5) Dal a hazugságról.
- 6) Pesszimizmus.
- 7) Az amatőr énekesnő.
- 8) Anya a bölcsőnél.
- 9) Butorozott erkölcs.
- 10) Elefánt-altató dal és még 10 teljesen új orosz német és francia sláger.

mondja a közmondás
és igaza van.

ÁLLAMI
Sorsjáték

A SZERENCSET keresni kell és csak így tesz részesévé.

JÁTSSZON AZ ÁLLAMI SORSJÁTEKON!

November 15-én új sorsjáték kezdődik.

VÁSÁROLJON SORSJEGYET és a telet mint gazdag ember kezdje

NOVEMBER 15-én

A XV. SORSJÁTÉK I. OSZTÁLYÁNAK HUZÁSA

Súlyos közlekedési szerencsétlenség az aradi főúton

Agyrázkódás! és súlyos belső vérzést kapott egy aradi uccaseprő

Súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt kedden délután fél négy óra tájban Aradon, a Regele Ferdinand uton a Mures-ucca irányában az állomás felé haladt az 1160-as autótaxi, amelynek vezetője észrevette az uttest közepén dolgozó Birta Dumitru 33-as számú uccaseprőt. A sofőr éles túlköléssel figyelmeztette Birta Dumitrut, majd miután az nem tért ki kellő távolságra a kocsitól, az autót vezető egészen az uttest jobb oldalára kanyarodott. Miután az autó néhány métert haladt, észrevették, hogy az uccaseprő hanyat fekszik az uttesten és szájából vérsugár tört elő.

A közelben posztoló rendőr azonnal leállította a gépkocsit, majd azon a kórházba szállították Birta Dumitrut, akiről megállapították, hogy agyrázkódást és súlyos belső vérzést szenvedett. Egyelőre nem sikerült megállapítani, hogy Birta keresztül gázolta-e az autót, vagy pedig csak az esés következtében szenvedte el sérüléseit. A szemtanúk sem látták azt, hogy az autó elgázolta, vagy elütötte volna az uccaseprőt és ezért abban az irányban is folyik nyomozás, hogy a szerencsétlenül járt ember nem ijedségében esett-e el. Miután Birta még nem nyerte vissza eszméletét, kihallgatni nem lehetett és az ő vallomásáig rejtélyes marad a szerencsétlenség lefolyásának előzménye.

Gyermek-közegészségügyi intézmények felállítását sürgette a Timisoara-temesvári orvoskongresszus

— Véget ért a banati kétnapos konferencia —

Timisoara-Temesvárról jelentik: Az orvoskongresszus második napján Banciu dr. bucuresti és Canculescu dr. craiovai orvos, magántanár kezdte meg az előadások sorozatát. A hidro-klimatikus kezelésekről és ezzel kapcsolatban a romániai fürdők gyógyhatásairól tartottak előadást.

Popovici dr. ciuji egyetemi tanár a Banat-bánsági elnéptelenedést a megdöbbentő arányú csecsemőhalandósággal indokolta és fejtegette a csecsemő helyes táplálásának módjait. Hangsúlyozta, hogy nagyobb gondot kell fordítani a gyermek kórházak, csecsemőklinikák és gyermek-menhelyek létesítésére.

Az előadások után az orvosok gyűlése a banat-bánsági segélyalap kérdésében akart dönteni, de határozatképtelenség miatt a határozathozatalt két hétre

elhalasztották. Az orvosszövetség tagjai ezután elégettek a Gea Krayner cég meghívásának és a rendelkezésükre bocsátott gépkocsikon megtekintették a gyárat.

Délután fél négy órakor Jankovics Száva dr. belgrádi egyetemi tanár tartott előadást a nyelősatorna értágulatának röntgen-diagnosztikájáról. A vetített képekkel kísért előadást nagy érdeklődéssel hallgatták végig az összegyűlték. Hietzenberger Károly dr. bécsi tanár a vérszegénység új gyógymódjairól tartott előadást és Glavan Ioan dr. Oradea-nagyváradit orvos a szemészetnek meglepő gyors fejlődését fejtegette.

Az orvoskongresszus második napjának előadásai a kora esti órákban értek véget.

KÖZGAZDASÁGI KOZLÖNY

Könnyítések az importőrök számára

A Banca Națională rendelkezést adott ki amelynek az a célja, hogy bizonyos könnyítéseket léptessen életbe az importőrök számára. A rendelet értelmében a Banca Națională az eddigi tíz nappól harminc napra emelte fel azt a határidőt, amelyen belül az iparvállalatok transzferkérvényeket a Jegybank vidéki fiókjainál benyújthatják. Abban az esetben, ha a kérvényeket később nyújtják be, akkor a Banca Națională a vámolás időpontjától számított időre kamatot szed, még pedig olyan ka-

matot, amely a hivatalos kamatlábnak megfelelő.

Ezek a kedvezmények azonban csak azokra az iparvállalatokra vonatkoznak, amelyek a behozatalt a maguk számára eszközlik, de nem jelentenek könnyítést a közvetítő vállalatok számára.

A Banca Națională egyben közbenjárt a vámvezérgazgatóságnál, hogy azon importált áruk esetében, amelyek számára vám-mentességet biztosítottak, a formalitásokat lehetőleg csökkentsék.

Huszonkét millió leit fordítanak a mezőgazdasági központok felszerelésére

Mint legutóbbi számunkban jelentettük, Sassu földmívelésügyi miniszter elnöklete alatt megalakult a legfelsőbb mezőgazdasági tanács. Az új alakulat első ülésén megvitatták a mezőgazdaság céljaira szánt 40 millió leies alap felhasználását is. Végleges határozatot nem hoztak, de valószínűnek látszik, hogy 22 millió leit a nemrégiben létesített mezőgazdasági központok felszerelésére fordítanak, míg kisebb tételek jutnak a mezőgazdasági kutató intézetnek.

gazdasági tanács tegye alapos tanulmány tárgyává a CFR. tarifa-politikáját, különös tekintettel a mezőgazdasági termékek és az élőállatok szállítására vonatkozóan. Ezt a kérdést két szempontból kell tekinteni. Az egyik az, hogy a mezőgazdák alacsony szállítási tarifa mellett juthassanak hozzá mindazokhoz az eszközökhöz, vető magvakhoz, tenyészállatokhoz, amelyekre gazdaságuk fejlesztése érdekében szükségük van, másrészt pedig kedvező feltételek mellett szállíthassák el értékesítés végett termékeiket.

Ezzel a kérdéssel a legfelsőbb mezőgazdasági tanács legközelebbi ülésén behatóan foglalkozik.

Graetzor

Szóba került a tanácskozások során a CFR. magas szállítási díjszabása is. Mircea Costinescu azt kérte, hogy a legfelsőbb mező-

Nézeteltérés a munkaügyi minisztérium és a munkakamarák között

Bucuresti-i jelentés szerint a munkaügyi minisztérium és a munkakamarák között konfliktus keletkezett a szakmai képzési okmányok kiadása, illetve az azokért szedett díjak körül. Bár tudvalevőleg a munkakamarák végzik el úgy a munka-, mint a mesterkönyvek kiállítását saját tisztviselőikkel, a minisztérium semmit sem juttat a kamaráknak abból az összegből, amelyet a munka- és mesterkönyvek után behajt. Az említett könyvecskék eladásából 20 millió lej folyt be és ezt a szakmai előkészítési alap gyarapítására fordítják.

A munkakamarák azt kérték, hogy a minisztérium az említett illetékeknek tíz százalékat adja át részükre, hogy ebből fedezhessék a munka- és mesterkönyvek kiállításával kapcsolatos költségeiket. A minisztérium azonban határozottan elutasította ennek a kérésnek a teljesítését.

A gyapotfonal behozatalának új feltételei

A külkereskedelmi igazgatóság rendelkezése értelmében a jövőben azok a kereskedők, akik kompenzációs uton gyapot fonalakat hoznak be, ezt csak azzal a feltétellel eszközölhetik, ha az importált fonalak ötven százaléka-nak megfelelő mennyiségű fonalat vásárolnak egyidejűleg a belföldi fonódaktól. A már folyamatban lévő kérvényekre ezek a feltételek nem vonatkoznak.

Megkezdődnek a román-portugál kereskedelmi tárgyalások

A közelmúltban a kormány felmondta a Portugáliával kötött fizetési egyezményt. A portugál kormány megtorlasképpen most bejelentette a két ország közötti kereskedelmi egyezmény felmondását is. Ennek követke-

Rádió

tében november 27-től szerződésen kívüli állapotba kerülünk Portugáliával. Mivel a kormány a Portugáliával való kereskedelmi kapcsolatok megszakítását el akarja kerülni, megbizta lisszaboni követünket, hogy az új kereskedelmi és fizetési egyezmény megkötése érdekében kezdje meg a tárgyalásokat.

Tovább özönlik vissza a francia tőke Amerikából

Párisból jelentik: Newyorki pénzügyi körökben elterjedt hírek szerint az utóbbi időben hárommilliárd frank összegű tőke, melyet tulajdonosaik kimentettek, most Amerikából visszatért Franciaországba.

200 vállalat megbírságozása

BUCURESTI. — A kereskedelemügyi minisztérium újabb kétszáz vállalatot bírságolt meg, mert nem tartották be a nemzeti munka védelméről szóló törvény intézkedéseit.

Danzig független nemzeti-szocialista állam

DANZIG. — Danzig szabadállam parlamentje tegnap ült össze, hogy a független danzigi nemzeti szocialista állam megalapítását kimondja. A parlament kimondotta, hogy az új állam címere az eddigi danzigi címer lesz, horogkereszttel díszítve. A parlament egyszerűen azt is kimondotta, hogy az új állam területén politikai pártok nem alakulhatnak, hanem csupán a nemzeti szocialista szervezetek működhetnek. A parlament a nemzeti szocialista állam megalakítását szótöbbséggel megszavazta.

A szabad város törvényhozása egyhangúlag elfogadta az általános amnesztiára vonatkozó törvényjavaslatot politikai bűncselekményekre.

A Consum új száma a világtőzsdék izgalmas eseményeit ismerteti és a legújabb információkat közli a belföldi új alapítási tranzakciókról. Számokban közgazdasági információt olvashat a Consumban. Kérjen mutatóvényszámot a kiadóhivataltól, Cluj, Casuta postala 127.

— November 18-án és 19-én nagygyűlést tartanak a kiskereskedők Brasov-Brassóban. Tudósítónk jelenti: Az ország kiskereskedőinek, vendéglőinek és italmérőinek egyesülete november 18-án és 19-én kétnapos nagygyűlést tart Brasov-Brassóban. A kongresszus napirendjén az egyesület tagjait érintő összes kérdések szerepelnek.

— Meghalt Faragó Miksa, az Oradea-nagyvárad „Bitumen” aszfaltgyár vezérgazgatója. Tudósítónk jelenti: Faragó Miksa, a „Bitumen” aszfaltgyár vezérgazgatója szomorú körülmények között meghalt. Faragó, aki Transilvania közgazdasági életének ismert alakja volt, tíz nappal ezelőtt tért vissza. Megérkezése után beteg lett. Mentőautón Budapestre akarták szállítani s ott orrműtétnek vetették volna alá. Faragó Miksa állapota utközben válságosra fordult és Karcagról vissza kellett térnie a gépkocsinak. A beteg orrában lévő furunkulus általános vérmérgezést okozott és Faragó Miksát nem lehetett megmenteni az életnek. Halála általános részvételt keltett. Temetése kedden délután három órakor volt.

— Pótlómot találtak fel a németek. Berlinből jelentik: Európa egyik legnagyobb nyomdavállalatának, a világhírű berlini Ullstein-nyomdának, amely egyben lap- és könyvkiadó is, sikerült olyan műanyagot alkotni, amely épp úgy, mint az ólmot, sokszor át lehet önteni s amelynek nyersanyaga kizárólag német belföldi anyagokból áll. Az új német nyomdanyersanyag emellett még egy nagy előnnyel is dicsekedhetik: az egybehangzó szakértői vélemények szerint semmiféle káros hatása nincsen az emberi szervezetre, míg az ólommal való tevékenység megteremtette az ugynevezett nyomdászbetegséget. A pótlómot gazdasági és műszaki clónnyokkal is kecsegtet, úgy hogy Németországban igen sokat várnak tőle.

Kémkedésért elítéltek két 20 éves hollandi lányt Berlinben

Berlin. A néptörvényszék tegnap négy-négy évi kényszermunkára ítélte Tereza Lauenberg és Clara Delhey holland állampolgárnőket, egy a Harmadik Birodalom ellen szőtt összeesküvésben való részvétel miatt. A holland követség mindent elkövetett a két alig husz éves leány megmentésére, de minden közbenjárás eredménytelennek bizonyult.

felülmulhatatlan

Vadászaton agyonlőtt egy hajtó egy indiai fejedelmet

Londonból jelentik: Gulani Mohamed kán Las Bela kis indiai állam uralkodóját vadászaton agyonlőtte egy Allarakhlu nevű hajtó. A halálos lövést, amely a fejedelem szívére lőtte, az első hírek szerint baleset okozta, újabb táviratok azonban arra céloznak, hogy a fejedelem agyonlövése a hajtó bosszulának a műve lehetett. A vadásztársaság tagjai azonban megígérték a hajtót, aki a helyszínen bejehajt sérüléseiben.

A fejedelem három fiút és hat leányt hagyott hátra.

Dobja sutba

azt az ósdi felfogást, hogy Önnek nem kell hirdetni!

Igenis kell!

Értékes és új összeköttetésekre tesz szert, ha hirdet a magyarországi lapokban! Komoly és értékes reklámtanáccsal szolgálunk. — Forduljon hozzám bizalommal

Erdős József

hirdetési irodája

Budapest, VI., Teréz-körút 35.

Cserépkályha átépítését, tisztítását és javítását **olcsó árban vállalja**
Bulev. Regina Maria No. 9., Neuman-ház, I. emelet.

"CERAMICA" kályhas cég
(SZILAGYI)

RADIO

SZERDA, NOVEMBER 10.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Rádióhíradó, időjelzés, időjárásjelentés, bel- és külföldi hírek. 14.25: Hanglezeműsor. 16: Külföldi aktualitások. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Stănescu zenekara. 19.15: Zenei történelem. 20.5: Művészlemez. Radio România. 21.15: Film- és operett-zene. Radio Bucuresti 21.15: Kamara zene Radio Bucuresti, Radio România 21.40: Mădi Fabritius énekel. 22: Szórakoztató zene. 22.30: Rádióhíradó. Sport. 22.45: Vasile Julea zenekara. 23.45: Hírek francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Thoma József zongorázik. 1.45: Hírek. 2: Szifónikus zenekar. 3.40: Hírek. 5.15: Diákféltóra. 5.45: Hírek. 6: Munkásféltóra. 6.30: Vig György szaxofonozik. 6.50: Hegedűs Loránt előadása. 7.20: Toll Jancsi és cigányzenekara. 8.30: „Iphigénia Aulisban”. Dalmú 3 felvonásban. Az I. felvonás után: Hírek. A II. felvonás után: Sporteredmények. 11.30: Időjárásjelentés. 11.35: Szabó Kálmán jazzhármása. 12: Hírek francia és olasz nyelven. 12.10: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.50: Közvetítés hanglemezeiről. 7.20: Fenyő László verseiből ad elő. 8.25: Lévy Endre felolvasása. 9: Hírek. 8.25: Szalonzene. Táncczenék: 21: Königsberg, 23.45: Olasz I., 23.20: Bécs. 1.15: Droitwich.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 11.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Külföldi aktualitások. 17: Gyermekóra. 18: Időjelzés, időjárásjelentés, riportok. 18.55: Rádiózenekar. 20: Rádiógyetem. 20.15: Lengyel zene. 21.15: A Filharmónikus szimfónikus zenekara. 22.05: Rádióhíradó, sport. 22.20: A szimfónikus hangverseny folytatása. 23.05: Hanglemezek. 23.45: Hírek francia és német nyelven.

Budapest II. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Lakatos Flóris és cigányzenekara. 1.30: Hírek. 2.20: Vándorné Szatmári Aranka zongorázik. 3: Lux József énekel. 3.40: Hírek. 5.15: Kósa János meséje. 5.45: Hírek. 6: Művészeti tanácsadó. 6.30: Budapesti Női Kamarazenekar. 7: Magyar Károly előadása. 7.15: Egyházzenei hangverseny. 8: Vizvári Mariska és Gál Gyula előadástje. 9: Hanglemezek. 9.30: Nemes Erőcs László előadása. 10: Kurina Simi és cigányzenekara. 10.35: Hírek. 11: Szalonzene. 12: Székelyjazz. 1.05: Hírek.

Budapest I. 6: Budapesti Női Kamarazenekar. 7.35: Angol nyelvtanítás. 8: Egyházzenei hangverseny. 9: Hírek. Iversenyeredmények. 9.30: Kiss Zsuzsa zongorázik.

PÉNTEK, NOVEMBER 12.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Külföldi aktualitások. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Costică Tandin zenekara. 19: Román aktualitások. 19.15: A hangverseny folytatása. 19.55: Rádiógyetem. 20.10: Gheorghe Stănescu énekel. 20.35: Operaelőadás. 21.20: George Cosbuc versei. 22.40: Rádióhíradó, sport. 23.25: Szórakoztató zene. 23.45: Hírek francia és német nyelven.

Budapest II. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Rendőrzene. 1.30: Hírek. 2.30: Akom Lajos férfiötöse. 3.40: Hírek. 5.15: Csűrös Zoltán felolvasása. 5.45: Hírek. 6: Fedics Mihály meséi. 6.45: Sportközlemények. 6.55: Felvinczi Takács Alice hegedül. 7.30: Péter András dr. előadása. 8: Orbán Sándor magyar nótákat énekel. 9: A Nemzeti Színház új örökös tagjaival beszélget Gyarmathy Sándor. 9.35: Budapesti Hangverseny Zenekar. 10: Külügyi negyedóra. 10.5: Hírek. 11.10: Hanglemezek. 12: Hírek angol nyelven. 12.05: Lantos Jenő jazz-zenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7: Szalonzene. 8.25: Gyorsírótanfolyam. 8.30: Csizsár Béla előadása. 9: Táncclemezek. 9.30: Hírek.

SZOMBAT, NOVEMBER 13.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Külföldi aktualitások. 17: Országóróra. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Hanglemezek. 19: Előadás. 19.15: Szalonzene. 20.15: Rádiógyetem. 20.35: Aida Helta énekel. 21: Rádió-pósta. 21.15: Ghimă-jazz. 22.30: Rádióhíradó, sport. 22.45: Titi Constantinescu zenekara. 23.45: Hírek francia és német nyelven.

Budapest II. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Szalonzene. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.40: Hírek. 5.15: Harsányi Gizi meséje. 5.45: Hírek. 6: „Mit üzen a rádió?” 6.30: Suki Tóni és cigányzenekara. 7.35: „Hangképek a hollandiai jamboreről. 8.25: Fischer Annie zongorázik. 9: „A vén bakancsos és fia a huszár”. Népszimnű 3 felvonásban. 10.45: Hírek, időjárásjelentés. 11.10: Farkas Jenő és cigányzenekara. 12.10: Garay György és jazzzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. Mezőgazdasági félóra. 7.30: Hanglemezek. 8.45: Honvéde. 10.05: Hírek, Iversenyeredmények.

Hol fordíttassa okmányait?

Alexandru I. Mitra

dípl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felöltség mellett a következő nyelvekből: román, magyar, német, francia, angol, jász, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár, és törökből. — Arad egyedül többnyelvű fordító irodája, információs iroda. — Bejegyzett cég Arad, Bul. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolatokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett.

APRÓ HIRDETÉSEK

EGY APRÓHIRDETÉS ARA 20 lei MINDEN TOVABBI SZÓ 10 SZÓIG 10 lei 2 LEL.

LEVELEZÉS

„Kellemes esték” csütörtökön négy órákor várom, amint levelemben jeleztem. 5982

Eipert hölgyfodrász szalonban ismét pedikűrözteshet mérsékelt árak mellett. Str. Goldis 6. 21436

Galambom! Nyugtalan vagyok utolsó üzeneted óta. Mi újság? Hogy vagy? Válaszolj, mert nagyon várom. Milioszor csókollak. 5990

ALKALMAZÁS

Keresek kéttágu családhoz, jörfőző megbízható, mindenest. Cim a kiadóban. 5959

Perfekt szobalányt azonnali belépésre keresek Str. Cloșca 7. II. em. 5312

Megbízható hónapos szolgát keresek. Cim a kiadóban. 5947

Fiatallista bejárónő délelőttre keresetk. Bul. Carol 32. földszint. 5979

Allásnélküli intelligens urak, nyugdíjasok, könnyen kereshetnek 300 leit naponta egyszerű üzletszerzéssel utbagazításunk után. Ajánlatokat „Biztonsítás” jellegre a kiadóba. 5978

Minden munkára alkalmas nőtlen fiatalembert, aki románul ír és olvas felveszek. Cim a kiadóban. 21529

Olyan egyéneket, kik értékpapír (sorsjegyek) elhelyezésével foglalkoztak, hasonló üzletszerzésre felveszünk. Irásbeli ajánlatokat „Biztos kereset” jellegre a kiadóba. 5978

Kereskedelmi iskolát végzett gyakoronokot keresünk. Cim a kiadóban. 5984

Kifutófiut, vagy lányt azonnalra felvesz Zimmermann szücs. Str. Duca No. 5. 5983

LAKÁS

Földszinti három ucai szobás modern urilakás, összkomforttal novemberre kiadó, ujonnan festve. Str. Consistorului 29. 5908

Egyszoba, konyha, éléskamra december 1-re kiadó, Piața A. Iancu 16. Érdeklődni a ház mesternél. 5933

Kiadó a főuton, különbejáratu, üres szoba: izvezetékkel. Cim a kiadóban. 5958

Háromszobás udvari lakás azonnalra kiadó. Str. Sft. Gheorghe 35. 5985

Négy szobás összkomfortos modern lakás új házban, február 1-re, esetleg előbbre is kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 21533

Egy nagy világos szoba, belvárosban vízvezeték konyhával kiadó, mellék-helyiségekben is vízvezeték. Érdeklődni: Ardeleanéknál Str. Popa Ioan Russu 5. 21527

OKTATÁS

Liceumot végzett leány iskolások tanítását vállalja, mérsékelt díjazás mellett ad latin, számtan, francia és román órát. Cimeket a kiadóba kér. 21527

ELADÁS

Uj, modern francia dióhálo eladó, asztalosnál. Cim a kiadóban. 21520
5 drb. 11 hónapos 150 kilónál súlyosabb angol disznó eladó. Str. Trenului 13. Gutzjáhrtanya mellett. 5966

Uj gép téglá eladó. Bővebbet Reg. Ferdinand ut 29. udvari raktárban. 21094

Jó állapotban lévő frakk és szmoking eladó. Cim a kiadóban. 21474

Kitímő állapotban lévő hosszú csikóbunda eladó. Luther-tér 2. II. 9. 21530

VÉTEL

Rövid és hosszú zongorákat bármilyen állapotban veszek készpénzért. Cimeket Steiner St. Gőjdu 5 sz. 21513

Egy jó állapotban lévő 2 számú Wertheim-cassa sürgősen megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 5876

Női csizmát 39 sz. keresek sürgősen megvételre. Comisió bizományi üzlet. 5939

Nagyobb vaskályhát megvételre keres Oxigéngyár. Telefon: 15—05. 21528

Használt vasústöt 70—90 c. átmérőjű megvételre keresek. Cim. Str. Petru Rareș 8. 21526

Ebédasztalt, komplett, kihúzható, négy szögletes és szép antik ruhaszekrényt, csakis kifogástalan állapotban, megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 21532

BUTOR

Komplett dióhálo, masszív 2800 leiert sürgősen eladó. Gőjdu ucca 5 sz. Steiner. 21534

ÜZLET

Belvárosban egy forgalmas hentesüzlet eladó. Cim a kiadóban. 21500

KÜLÖNFÉLE

2 szobás,

gőzfűtéses, összkomfortos lakás, azonnalra kiadó. Piața Catedralei 5.

Készpénzért veszek: Iróasztalt, varrógépet, irógépet, otománokat, szőnyeget, ezüst és alpakka evészközt, antik butorokat, vitrineket, dísz tárgyakat, pianinót, teljes lakásberendezéseket. Zálogkölcsonit folyósítunk, hosszabbitunk. Comisió üzlet Regina Maria 13. Dacia kávéház mellett.

Haláleset elutazás, költözöködsből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakásberendezést, rövid- és hosszú zongorákat, könyveket, makulátura papírt, ócskavasat, padlásokholmit. Vásárolok lakásban és padlásokon heverő bármilyen felesleges holmit, lim-lomot, stb. Vidékre is megyek. Cimeket lakásomra. Levelezőlap vagy személyes hívásra házhoz jövök. Gőjdu-ucca 5. Steiner Sándor.

A szerkesztésért
Dr. STAUBER JÁNOS
felel

Legújabb jelentéseink:

Bevonult Sanghaiba a japán hadsereg

A japán légi haderők bevonulása döntötte el a küzdelmet

Sanghai, november 9. A Reuter-ügynökség jelentése szerint a városnak japán csapatok által való bekerítése egész különleges helyzetet teremtett. Okoui polgármester tovább is hivatalában marad, bár Shanghai már nem kínai város. Csang Kai Sek marsall a francia koncessziós területen levő villájában tartózkodik. A külföldi katonai megfigyelők a helyzetet a következőképpen látják:

A rosszul felfegyverzett kínai katonák számbeli fölényük dacára sem mérkőzhetnek a jóvel kisebb számú, de kitűnően megszervezett és felfegyverzett iaóanokkal.

A japán légitörzsek döntő szerepet játszottak a háború folyamán és nagyban hozzájárultak a győzelemhez,

éppúgy a japán nehéz tüzérség, valamint a hadihajók ágyúi és a hadikocsik is. Sok százezer kínai menekült el van zárva a környéktől és élelmezésük is nehézségekbe ütközik. A kínai csapatok visszavonulása után több angol és amerikai kereskedő cég raktárait és irodáit kirabolták.

A város környékén előnyomuló japán csapatok nagy óvatosságot tanúsítanak, mert attól tartanak, hogy a hidak és utak alá vannak aknázva. Azt sem tudják, hogy elrejtőzött kínai utóvédok váratlanul nem intéznek-e támadást ellenük. A kínai főparancsnokság egyik vezető tisztje kijelentette a Sanghai-

ból való visszavonulás csupán epizód a nagy háborúban.

Tokió, november 9. Japán katonai körök jelentése szerint Shanghai körülvétele és a kínai csapatok kivonulása kedden déli 1 órakor befejeződött. Matsui tábornoknak, a sanghaji japán haderők főparancsnokának nyilatkozata ugylátszik beteljesedett, amennyiben november elején a külföldi lapok munkatársainak kijelentette, hogy

november 10-ig kiveri a kínaiakat Sanghaiból és a környékről.

A japán repülők tegnap számos bombát dobtak a nyugatra és délnyugatra visszavonuló kínai csapatokra. Jefferson rendőrfelügyelőt a koncessziós területről, megsebesítette. A Mantau városrészt, ahova a polgári lakosságot és az idegeneket elhelyezik demilitarizálták és fegyvertelen kínai rendőrség tartja fenn a rendet. A menekülők száma állandóan növekszik.

A japán hadsereg főhadiszállása által kiadott jelentés szerint a japán csapatok délben elfoglalták Shanghai egyik városrészét Lunguit és az ott levő nagy repülőteret. Ezenkívül elfoglalták Sungcsiang külső negyedeit is.

Az előnyomuló japán csapatok a város belső negyedeiben sehol sem találják ellenállásra.

A kisantant-magyar tárgyalások ügye a magyar külügyi bizottság előtt

Elhangzott Kánya Kálmán magyar külügyminiszter beszámolója

Budapest, november 9. A magyar képviselőház külügyi albizottságának mai ülésén Kánya Kálmán magyar külügyminiszter politikai beszámolót mondott. Először a spanyol polgárháborúval és a kelet-ázsiai konfliktussal foglalkozott. Bár a spanyol kérdés megoldása nagy akadályokba ütközik, reméli, hogy a polgárháború megtartja lokális jellegét, az érdekelt nagyhatalmak békés törekvése folytán. E kérdésben Magyarország csak az általános béke szempontjából van érdekelve. Ez alapon tárgyalt a londoni béke bizottság megbeszélésein is. Beszélt ezután az olasz—jugoszláv, a jugoszláv—bolgár és a német—belga egyezményről, amelyek az akut konfliktusok lehetőségének veszélyét lényegesen csökkentették. Beszélt a Mussolini—Chamberlain-féle levélváltásról is. Mussolini berlini látogatásáról, Mussolini és Hitler ez alkalommal tett kijelentéseiről, amelyekből kitűnik, hogy a békét szolidabb alapokra akarják helyezni. Rámutatott a legutóbbi német—lengyel kisebbségi megegyezés fontosságára, amely annak bizonyossága, hogy kölcsönös jóakarattal a kisebbségi kérdések is megoldhatók barátságos megegyezéssel. Ismertette, hogy Magyarország miként vette ki részét a béke biztosítására irányuló törekvésekből a kisantant államokkal folytatott tárgyalásai kapcsán, amelyek a velük való viszony normalizálását célozták.

Megkezdte a bucuresti-i esküdtszék a szülőgyilkos diák bűnügyének tárgyalását

Még mindig ellentmondásokba keveredik az elvetemedett fiatalember

Bucuresti, november 9. Sili Constantinescu, a szülőgyilkos diák esküdtszéki tárgyalása kedden megkezdődött. A gyilkos diákot rabruhában kísérték a fegyőrök a tárgyalóterembe. Constantinescu már játssza az örültet, színlelt nyugalommal tekint a sorsa elé.

A tárgyalás után felolvasták a vádiratot, amelyben kettős gyilkossággal vádolják Sili Constantinescut és bűnrészességgel Ada Solot, a gyilkos barátnőjét. Coca Balanescu ellen ugyan csak bűnrészesség miatt emeltek vádat.

A vádirat részletesen ismertette a szörnyű kettős gyilkosságot. A gyilkos merev arccal hallgatta végig a vádat, arcizmai csak akkor rándultak meg, amidőn

a holttestek feldarabolását olvasták a fejére.

Ezután a vádlott diák kihallgatása következett. Folyékonyan mondotta el, hogy édesapja ideges ember volt, aki sok „bosszúságot” szerzett neki, de édesanyja „nagyon jó asszony” volt. Elmondotta a gyilkosság lefolyását, de többször ellentmondásba keveredett. Allitása szerint nem emlékszik tisztán a részletekre, de azt határozottan állíthatja, hogy nem akart gyilkolni. A keresztkérdések sulya alatt azonban kitört belőle az indulat:

— Gyűlöltem az apámat! Még a holttestét is összeszurkáltam!

Az ügyész felmutatta a kést, amellyel a gyilkos szörnyű tettet elkövette. A kése még mindig rá van száradva az áldozatok vére. A gyilkos vallomása után felfüggesztették a tárgyalást, amelyet holnap tovább folytatnak.

Karácsonyi sportvonat

BUDAPESTRE és BÉCSBE

indul december 23-án reggel

Beiratkozások

november 16-án kezdődnek!

Beiratkozáshoz csak egy

fényképes igazolvány kell

Alaptalan hírek Mussolini fiának fogságba-eséséről

PÁRIS, november 9. A Le Matin párisi lap Valenciából és Barcelonából érkezett táviratok alapján közli, hogy Mussolini Bruno, a Duce fia a spanyol köztársasági csapatok fogságába esett. Mussolini Bruno repülőgéppel olyan területre zuhant, amely a köztársaságiak birtokában van. A párisi spanyol nagykövetség kijelentette, hogy Mussolini sorsáról nincsenek értesülései.

A párisi olasz nagykövetség a következő nyilatkozatot adta ki:

— Mussolini Bruno él és jó egészségnek örvend, megsebesüléséről vagy fogságba eséséről szóló hírek alaptalanok. Jelenlegi tartózkodási helyét nem közölhetem, mert Mussolini Bruno katonai szolgálatot teljesít.

Itélet

a váci-uccai ékszerrablók bűnügyében

Budapest, november 9. Ma ítélkezett a büntetőtörvényszék az annak idején nagy feltűnést keltett Váci-uccai ékszerrablás ügyében. A rablást a múlt év áprilisában követték el fényes nappal, olyképpen, hogy a tulajdonost a telefonhoz hívták és eközben negyven ezer pengő értékű ékszert vittek el. A törvényszék Tóth Halász Sándort 4 évi, Kopeczky Józsefet 2 évi és 6 hónapi, míg Halász Bélánét 2 évi fegyházra ítélte, Juhász Lászlónét orgazdaságért 1 évi börtönre és Nagy Lajosnét 5 hónapi fegyházra ítélte.

Kövesse a trópusok hívását!

14 pompás téli trópusi utazás a Hamburg-

America Linie legszébb hajóival az Antillákra, Közép-Amerikába, Mexikó, Florida és az Amazon vidékére

HAPAG világutazás a „Reliance” luxuscőzössel 130 nap — 5 világrész

Életének legszebb utazása!

Információk, prospektusok:

KÜNSTLER utazási és vízumirojában. AKAD. Lul. Reg. Ma:ia 24. — Tel. 10-86